Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

46-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 150 (12.804)
30 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

БУ САҲИФАДА: ✱ Дўстлик ва тинчлик сафари ✱ „Қизил чорвадор" совхози ишчиларининг меҳнат зафари ✱ *Илғор механизатор* ✱ Янгийўллик сувчи Асқар ота Раҳимбоевнинг маҳорати ✱ Ғиждувондаги Калинин номли колхозда ғўзаларни бегона ўт босган

СОВЕТЛАРНИНГ ТАШКИЛОТЧИЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК!

Юбилей йилимиз қутлуғ келяпти. Шу кунларимиз мазмуни кўпдан-кўп янгиликлар, ташаббуслар, илҳомбахш ишлар билан янада кўпроқ бойияпти. Қудратли тўлқин отиб бораётган умумхалқ мусобақаси миллионларга янги куч бахш этмоқда. Юбилей йилимизнинг илк якунларига кўз ташланг: республикамиз саноати маҳсулот ишлаб чиқариш беш ойлик планини 103 процент бажарди, капитал қурилиш ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 18 процент ошди.

Республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга қаратилган тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида катта иш қилмоқдалар, қишлоқ хўжалигини интенсивлаш соҳасида яхши натижаларга эришмоқдалар, пахта, ғалла, гўшт, сут, сабзавот, картошка ва бошқа маҳсулотларни мўл-кўл қилиш учун бутун куч-ғайратларини сарф этмоқдалар. Республикамиз қоракўл тери тайёрлаш планини анча ошириб бажарди, Тошкент, Андижон, Сирдарё, Қашқадарё, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР пиллачилари ўз муваффақиятлари билан Ватанни қувонтирдилар, тухум ва гўшт тайёрлаш юзасидан ярим йилликка белгиланган маррадан анча ўзиб кетилди, сут етиштириш ўтган йилдагидан яхши бормоқда.

Пахтакорларнинг мамлакатга камида 3 миллион 600 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш йўлида қилаётган баҳодирона меҳнатининг мевалари ҳамма жойда кўзга ташланяпти.

Бу фикрлар Ўзбекистон ССР Олий Советининг куни-кеча ўз ишини тугаллаган сессиясида баён этилди. Сессия кун тартибига қўйилган ғўза парваришини тубдан яхшилаш чоралари ҳақидаги масала бўйича республикамиз пахтачилигини янада ривожлантириш соҳасида олиб борилаётган ишлар чуқур анализ қилинди. Шунингдек, сессияда Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1964 йил учун қабул қилган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини текшириш якунлари тўғрисида қардош Туркманистон, Тожикистон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадалари бошлиқларининг қўшимча докладлари ҳам тингланди.

Сессия шуни қониқиш билан қайд қилдики, республикамиз меҳнаткашлари олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашда меҳнат қаҳрамонлиги намуналарини кўрсатмоқдалар, саноат ва қишлоқ хўжалигини партия XXII съезди талаб этган даражада ривожлантириш учун бутун кучларини сафарбар этмоқдалар. Сессия қатнашчилари дала ишларининг энг қизғин ва масъулиятли шу кезларида ўзларининг дўстона кўрсатган амалий ёрдамлари, қимматли маслаҳатлари, танқидий мулоҳазалари билан республикамиз пахтакорларига, чорвадор ва ғаллакорларига, партия ва совет ташкилотларига жуда катта кўмаклашганликлари учун тожик, туркман, қирғиз қардошларимизга чуқур ҳурмат ва миннатдорчилик изҳор этдилар. Пахтакор республикалар ўртасидаги традицион мусобақа халқлар ленинча дўстлигининг, қуёш каби ёрқин ва қайноқ, пўлатдан ҳам мустаҳкам, баҳордек гўзал ва мусаффо дўстликнинг ажойиб белгисидир.

Ўзаро текширишлар ҳамма жойда юксак уюшқоқлик ва ишчанлик вазиятда ўтди, ишнинг ижобий ва камчил томонлари конкрет кўрсатиб берилди, илғор тажрибалар далаларда намойиш қилинди, юз берган нуқсонларни қардошларимизнинг бевосита иштирокида дарҳол тузатиш чоралари кўрилди. Биз оға-иниларимизнинг олиҳиммат ёрдамларини, бебаҳо маслаҳатларини қадрлаймиз ва уларнинг таклиф ва тавсияларини амалда қўлланиш учун ҳамма чораларни кўрамиз, ғўзани парвариш қилиш, мўл ғалла ҳосилини тез ва сира нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Сессия маҳаллий Советлар фаолияти билан бевосита боғлиқ бўлган масалага ниҳоятда катта эътибор берди. Республика меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ташкилий-оммавий ишларининг аҳволи ва бу ишларни янада яхшилаш ҳақидаги масала бутун сессия қатнашчилари томонидан катта эътибор ва ишчанлик билан муҳокама қилинди. Советларнинг турли хил доимий комиссияларида 60 минг депутатдан ташқари 30 мингдан зиёдроқ актив қатнашмоқда. Меҳнаткашларнинг ваколатли ташкилоти бўлган Советлар халқнинг туб манфаатларини ифода этувчи органлар бўлиб, улар коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишда ғоят катта роль ўйнамоқдалар, демократик асосларни тобора ривожлантириб, хўжалик ва маданий ҳаётга раҳбарлик қилишда бой тажриба тўпламоқдалар. Давлат аппаратини ихчамлаштириш билан бирга уни бошқаришда жамоатчилик асослари кенг ривожлантирилмоқда.

Советлар ишида жамоатчилик асослари кенгайиб, унинг омма билан алоқаси янада мустаҳкамланиб бормоқда. Кўп жойларда сессиялар ўз вақтида ўтказилиб, уларда муҳокама қилинаётган масалалар хилма-хил ва халқнинг ҳаёти ва турмуши билан бевосита боғланган. Депутатларнинг кўпчилиги давлат ва жамоат ишлари билан актив шуғулланмоқдалар, сайловчилар билан мунтазам учрашиб, уларнинг наказлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида ҳисобот бермоқдалар. Советларда жамоатчилик кенг табақаларининг бевосита иштироки билан вужудга келган штатсиз бўлимлар, кенгашлар, инспекторлик группалари совет органлари ишини янада яхшилашга шубҳасиз катта таъсир кўрсатяпти.

Аммо маҳаллий Советларнинг ташкилий-оммавий, тарбиявий ишларни олиб боришдаги фаолиятида ҳали катта нуқсонлар бор. Бу даставвал айрим депутатларнинг халқ олдидаги ўз бурчларини яхши ҳис этмасликларида, сайловчилар билан муайян пайтларда учрашиб турмасликларида, сессияларнинг белгиланган муддатларда ўтказилмаслигида, меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини ҳал этишга бепарволик, масъулиятсизлик билан қарашда, бюрократизм ва сансалорлик ҳолларига қатъиян барҳам берилмаганлигида яққол кўзга ташланади. Модомики, Сирдарё область Совети, Тўрткўл ва Нукус шаҳар Советларининг бир қанча депутатлари халқ олдида ҳисоб бермаган эканлар, буни қандай баҳолаш мумкин?

Вазифа ташкилий-оммавий ишларда юз бераётган бу камчиликларни тезда бартараф этишдан, депутатларнинг халқ олдидаги масъулиятини ошириш ва ташкилотчилик қобилиятларини ўстиришдан, маҳаллий Советлар ҳузуридаги доимий комиссиялар фаолиятини кучайтиришдан, омма билан алоқани янада мустаҳкамлашдан иборатдир. Депутат халқ вакили, унинг муқаддас бурчи шу халқнинг муносиб фарзанди, содиқ ва ғамхўр кишиси бўлишдир.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Сессияси республикамиз сиёсий-хўжалик ва маданий ҳаёти билан боғлиқ бўлган масалаларни кенг муҳокама қилди. Сессия материалларини омма ўртасида кенг пропаганда қилиш ва белгиланган тадбирларни амалга оширишга кенг меҳнаткашлар оммасини сафарбар этиш партия, совет ташкилотлари, бутун идеология ходимларининг энг муҳим вазифасидир. Шу билан бирга Советлар ишига жонли, конкрет раҳбарлик қилиш, унда жамоатчилик асосларини яна ҳам кенгайтиришга ёрдам бериш партия ташкилотларининг муқаддас бурчидир.

Н. С. ХРУШЧЕВ НОРВЕГИЯДА

ОСЛОДА ТАНТАНА БИЛАН КУТИБ ОЛИШ

ОСЛО, 29 июнь. (ТАСС махсус мухбирлари). Норвегия пойтахтидаги давлатга қарашли ҳамма биноларда, Осло портидаги ҳамма кемаларда байроқлар ҳилпираб турибди. Бу байроқлар расмий визит билан Норвегияга келган Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчев шарафига кўтарилган.

Ҳурмат причали тантанали тус олган. Норвегия ва совет давлат байроқлари ўрнатилган флагштоклар гаваннинг атрофини чулғаб туради. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевни ва унинг ҳамроҳларини кутиб олмоқ учун бу ерга Норвегия Бош Министри Эйнар Герхардсен рафиқаси билан, ташқи ишлар министри Хальвард Ланге ва ҳукуматнинг бошқа аъзолари, стортинг депутатлари, Осло шаҳрининг бургомистри В. Булль, дипломатик корпус, совет колонияси аъзолари, кўпдан-кўп журналистлар, фотомухбирлар, кинооператорлар келишди.

Н. С. Хрушчев Скандинавия мамлакатларига «Башкирия» теплоходида сафар қилмоқда. Норвегия территориал сувлари чегарасида Норвегия ҳарбий денгиз кучларига қарашли «Берген» ва «Ставангер» эсминслари теплоходни кутиб олди. Бу эсминслар теплоходни ички рейдда турадиган жойгача қўриқлаб борди. Миллатлар салюти гумбурлайди. Н. С. Хрушчев «Башкирия» теплоходидан чиқиб, Норвегиянинг «Ярл» катерига тушади. Бу катер уни ҳурмат причалига олиб келади.

Н. С. Хрушчев билан Н. П. Хрушчева қирғоққа тушишади. Совет ҳукумати бошлиғининг шу сафарида унга ҳамроҳ бўлган кишилар: СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Чет эллар билан маданий алоқалар давлат комитетининг раиси С. К. Романовский, «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюков, «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджубей, СССР қишлоқ хўжалик министрининг биринчи ўринбосари Р. Н. Сидак, СССР ташқи савдо министрининг ўринбосари М. Р. Кузьмин, шунингдек СССРнинг Норвегиядаги элчиси Н. М. Луньков Совет ҳукуматининг бошлиғи билан бирга қирғоққа тушиб келишади.

Майдонга, чор атрофдаги кўчаларга, порт атрофидаги қоялар устига, шу ерда турган кемаларга тўпланган минглаб норвежлар СССР Министрлар Советининг Раисини қизғин табриклашади. Танкерлардан бирининг ёнини: «Хуш келибсиз Н. С. Хрушчев!» деган қизил шиор безаб туради. Никита Сергеевич ҳурматли меҳмонни кутиб олаётган Норвегия пойтахтининг аҳолисини қўлини кўтариб табриклайди.

Совет Иттифоқи ва Норвегия давлат гимнлари тантанали янграйди. Н. С. Хрушчев билан Э. Герхардсен король гвардиячиларидан иборат фахрий қоровул сафини айланиб чиқадилар. Совет ҳукуматининг бошлиғи ҳукумат аъзолари, дипломатик корпус вакиллари, совет колонияси билан самимий саломлашади.

Э. Герхардсен микрофон ёнига келиб, нутқ сўзлайди. Н. С. Хрушчев жавоб нутқи сўзлайди.

Э. Герхардсен ва Н. С. Хрушчев нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Н. С. Хрушчев, Э. Герхардсен, Совет ҳукумати бошлиғининг ҳамроҳлари машиналарга тушиб, СССР Министрлар Совети Раисининг резиденцияси жойлашган король боғи — Бюгдой Конгсгордга йўл оладилар. Ана шу ерга боргунча йўлда уларни Норвегия пойтахтининг аҳолиси қизғин табриклади.

В. ХАТУНЦЕВ, Д. ЕРШОВ, М. КОСОВ.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИДА

ҒЎЗАЛАРНИНГ АВЖИ БАЛАНД

Қашқадарё область, Косон бошқармасидаги Ленин номли совхознинг ўртоқ Облоёр Диёров бошлиқ бригадасида ғўза парвариши уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Икки марта комплекс парваришдан чиқарилган ғўзалар эрта-индин гуллай бошлайди.

Ғўзанинг яхши ривожланишига механизатор Шамси Нуржонов баракали ҳисса қўшмоқда. У кунда 9-10 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб, топшириқни муттасил ошириб бажаряпти. Бригада сувчиларидан Юсуф Бердиев, Исоқ Мўминов, Ҳасан Тоғаев ва Шоқул Нарзиев ўртоқлар суғоришни кечаю кундуз ташкил этиб, сувнинг исроф бўлишига сира йўл қўймаётирлар.

Шунинг учун ҳам ғўзаларнинг авжи баланд.

Н. ОЛЛОЁРОВ.

ТЎЙГА ТЎЁНА

КПСС Марказий Комитети декабрь ва февраль Пленумлари тарихий қарорларини турмушга татбиқ этиш, Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартиянинг шонли 40 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун астойдил курашаётган Сирдарё областидаги «Қизил чорвадор» совхози ғаллакорлари 22 минг гектар майдонда мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Ана шу ҳосилни 25 кун ичида ўриб-йиғиб олиш учун кураш қизғин тус олди. Совхоз коллективи 24 июнга қадар давлатга 3 минг 200 тонна дон топшириб, йиллик планни муваффақиятли бажарди.

Ғаллакорлар юбилей йилини муносиб нишонлаш иштиёқида бу йил давлатга дон топшириш планини 400 процентга етказиб бажариш ҳисси билан тўлиб тошгандирлар.

Бунинг учун ўртоқ Х. Иброҳимов ҳамда ўртоқ М. Омонов бошлиқ бўлим ғаллакорлари айниқса баракали меҳнат қиляптилар. Мазкур бўлимлар гектаридан 10-11 центнер дон оляптилар.

Шу кеча-кундузда совхоз далаларида ғалла ўрим-йиғими жадал суръат ва аъло сифат билан давом эттирилмоқда. Комбайнчилардан Қарши Аҳмедов, Юсуф Йўлчиев, Анорбой Қорабеков, Ўроз Бердибеков, Абдишукур Бобобеков, Исмоил Эшбеков ўртоқлар ғалла ўриш юзасидан смена топшириқларини муттасил ошириб бажармоқдалар.

Етиштирилган мўл ғалла ҳосилини ўриб-йиғиб олиш ва давлатга топширишда совхоз коллективига Славянка посёлкаси ҳамда Бекобод шаҳридаги 28- ва 16-автобазаларнинг коллективлари яқиндан туриб ёрдам кўрсатмоқдалар.

ТИЛАКОВ,
Совхоз партия комитетининг секретари.

ХУШХАБАРЛАР

Иштихон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Юсуф Расулов бошлиқ коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган бригадаси аъзолари сифатли парвариш қилиб ғўзанинг авжига авж қўшмоқдалар. Сувчи Қўшжон Қаршиев, Мамашариф Муҳаммадиев ва Шароф Абдуназаров ўртоқларнинг ҳар бири кунига 1-1,5 гектар ерга «шарбат» оқизмоқда.

Р. Худойбердиев.

●

Жиззах бошқармасидаги Ленин номли колхознинг Р. Алимбеков, Қ. Бобомуродов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида вақтида қондириб суғорилган ғўзалар текис шоналади. Н. Анқаев, Қ. Қўчқоров, Х. Сатторов каби миришкор сувчиларнинг ҳар бири сменада 2 гектар майдондаги эгатларга сув тарамоқда.

С. Эргашев.

●

Яккабоғ бошқармасидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг Умир Очилов ва Худойназар Нормуродов бошлиқ бригадаларида ғўзани суғориш ва қатор ораларини юмшатиш бир-бирига боғлаб олиб борилмоқда. Кекса сувчи Бозор бобо Рўзиев, Ғузор бобо Ҳакимовлар Э. Мингишев, А. Турсунов ва Н. Орифов каби ёш пахтакорларга сувчилик касбини ўргатмоқдалар.

Р. Очилов.

●

Самарқанддаги «Боғизоғон» совхозининг М. Маматқулов бошлиқ бригадасида ғўза учинчи марта парвариш қилинмоқда. Механизатор Мухтор Мелиқулов ва Ёздон Мардонов мўл ҳосил учун курашмоқдалар.

О. Каттабеков.

Ҳам ўргатиш, ҳам ўрганиш! — машҳур маккажўхорикор Очил Мўминов ҳузурига келаётган кишилар ана шу ҳақда ўйлайдилар. Мўминов даласида эса ўрганаман деган киши учун кўп нарса бор.

Шу кунларда Вобкент бошқармасидаги Охунбобоев номли колхознинг Очил Мўминов бошлиқ бригадаси даласида Тамара Муҳаммадиева бошлиқ бригада маккажўхорикорлари тажриба ўрганяптилар.

Суратда: Очил Мўминов ва Тамара Муҳаммадиева ўртоқлар.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ИЛҒОРЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Наманган ишлаб чиқариш бошқармасидаги яна уч хўжалик — «Шарқ юлдузи», «Москва» ва Карл Маркс номли колхозларнинг деҳқонлари дон сотиш топшириғини шараф билан адо этдилар. Карл Маркс номли колхознинг меҳнаткашлари ўрим-йиғимда катта ғалабаларга эришдилар. Улар тайёрлаш пунктларига планда кўзда тутилганидан уч ярим баравар ортиқ дон етказиб бердилар.

(ЎзТАГ).

Ғўзани зарпечак босмоқда

Ғиждувон бошқармасидаги Калинин номли колхознинг 3, 5-ва бошқа бригадалари далаларида бегона ўт, зарпечак ўсиб ётибди. Бироқ колхоз раҳбарлари ҳамон зарпечакка қарши курашмаётирлар. Колхоз бош агрономи ўртоқ Муҳиддинов эса зарпечакни йўқотиш тўғрисида ўйлаб ҳам кўрмаётир.

Н. АБДУЛЛАЕВ.

ИЛҒОР ҒАЛЛАКОРЛАРИМИЗ

Чуст бошқармасидаги Ленин номли колхознинг коммунист Нуъмон Мирзааҳмедов бошлиқ бригадаси суғориладиган ерларда мўл ғалла ҳосили етиштирди. Бригада ғаллакорлари ўрим-йиғимни қисқа муддатда ўтказиш учун курашмоқдалар.

Суратда: бригада бошлиғи Нуъмон МИРЗААҲМЕДОВ.

Е. Корниенко фотоси.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Роза Отабоева бошлиқ бригада Янгийўл бошқармасидаги Калинин номли колхозда биринчилар қаторида ғалла ўримини тугаллади. Гектаридан 35 центнердан арпа олинди. Ҳозир арпадан бўшаган майдонларга маккажўхори экилмоқда. Бригада бу йил суғориладиган ерларнинг гектаридан 100 центнердан дон олишга аҳд қилган.

СУРАТДА: бригадир Роза ОТАБОЕВА.

И. Душкин ва Г. Пун фотолари.

Суратда: гектаридан 50 центнердан арпа ҳосили олган Чуст бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозининг бригадири Исроил Машарипов.

Е. Корниенко фотоси.

СУРАТДА: Наманган ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ўзбекистон» колхозининг суғориладиган ерларнинг гектаридан 36 центнердан буғдой ҳосили олаётган бригада бошлиғи М. Юсупов.

Е. Корниенко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникалари).

Ғалла ФРОНТИДА

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Ўзбекистон ССР областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1964 йил 29 июнга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Мавсумда	Бир кунда
Қашқадарё	32,2	3,0
Андижон	26,7	1,4
Фарғона	26,5	1,6
Сирдарё	26,3	2,8
Сурхондарё	24,6	1,4
Бухоро	12,1	3,1
Тошкент	7,6	1,1
Самарқанд	6,3	0,8

ОТАХОН СУВЧИ

— Кундузи-ку, бир сари, кексайганда кечаси далада нима бор, отаси? — Дастурхонни йиғиштираётган Ҳалима хола чироқни ёқиб, кетмонни қўлига олаётган чолидан койиниб сўради.

— Кекса-кекса демаверманг, кампир, кўнгилга келади-я, ҳали сансонга уч-тўрт қовун пишиғи бор, — Асқар ота аввал ҳазиллашди, кейин ётиғи билан тушунтирди. — Жўнариқ устидаги қия ерга сув тараб қўйгандим, хабар олмасам бўлмайди, онаси.

Езин-қишин яктанчан юрадиган Асқар ота белбоғини маҳкамроқ боғлаб йўлга чиқди.

Мусаффо осмонда сон-саноқсиз юлдузлар порлайди. Атрофда дайдиб юрган тун шабадасигина отага эргашади. Ота аввал сўқмоқ йўлдан бир оз юриб, сўнг икки томони толзор кўтарма ариқ бўйлаб шахдам юриб кетди.

Бир оз юргач, унинг қулоғига Жўнариққа ўрнатилган насоснинг гуруллаган овози эшитилди. «Хайрият» дилидан ўтказди ота. Қайси куни шу насос бир соатча ишламай қолиб, монтёр болалар келиб тузатиб кетгунча роса хуноб бўлган эди. «Энди ҳеч тўхтамайди» деб монтёр йигит — Жумабек отани ишонтирган бўлса-да, негадир унинг кўнгли тинчимасди. Ниҳоят сув таралган пайкалга етиб келди.

Ўқариқда сув бир текис оқмоқда. Ота чироқ ёруғида ҳар бир қулоқни синчиклаб кўздан кечирди, ҳаммасида ҳам кундузи қанча сув таралган бўлса, шу меъёрда оқяпти. Қия жой бўлгани учун бу 12 гектардаги ғўзаларга эгат оралатиб эмас, балки ҳар бирига сув қўйилган. Аммо ҳар эгатдаги сув худди тарози билан тортиб қўйилгандай, жилдираб оқмоқда. Бундан кўпайтириб бўлмайди, чунки кўп сув пўрсиллаб ётган юмшоқ тупроқни тез ўйиб кетади-да, ғўзага нафи кам тегади. Асқар ота бу даланинг «сир»ини беш бармоқдай билиб олган, уч йил аввал шу паст-баландлик, ўйдим-чуқурларни текислаб, чигит экиш ҳақида гап очган ҳам, янги ер очган ҳам шу отанинг ўзи. Шунинг учун ҳар йили бу ерлардаги ғўзани оби тобида суғоришни ота ўз зиммасига олган. Тўғри, ўтган йили бир-икки сувчи «нима қийинчилиги бор» деб шу далага сув тарашга уриниб кўрди-ю, кейинчалик барибир отага тан беришди, у кишидай уддалай олмадилар.

Асқар ота эгатларнинг этаги томон юраркан, аста хиргойи қилиб ҳар бир жўякни бирма-бир кўздан кечириб юрган кишини учратиб қолди.

— Мамасоли, сенмисан ўғлим?

— Ҳа, менман, отахон, — деб жавоб берди ҳалиги киши. Сўнгра Асқар отага яқинлашиб салом берди-да, гапида давом этди. — Бирорта эгатнинг этагида сув кўллаб қолмасин деб қараб юрибман. Сизнинг келганингизни бой чироғингиздан билувдим.

— Баракалла, болам, — ота ўз шеригидан хурсанд бўлди. — Бир қарич ер кўлласа ҳам 3-4 туп ғўзани қисиб, ўсишдан қолдиради. Эҳтиёт қилганимиз яхши, чироғим. Ҳосил тупдан олинади-да, ҳар туп ғўзани асрамаган деҳқон панд еб қолади.

... Асқар ота Раҳимбоевни қишлоқдагилар «Полвон ота» деб аташади. Аслида у биров билан бел ушлашиб кураш тушган эмас. Асқар ота — меҳнат полвони. Ҳозир у 76 ёшда бўлса ҳам, жуда бақувват, меҳнатда унча-мунча киши у билан беллаша олмайди. Айниқса эгатларга сув тарашнинг «тили»ни обдан биладиган киши у. «Сув экиннинг қони» дейдилар, аслида шу сувни оби тобида таровчи, меъёрида суғорувчи кишини экиннинг жони деса бўлади. Нега десангиз, тажрибасиз киши яшнаб турган экинни бир сув билан нобуд қилиб қўйиши ҳам мумкин.

Қишлоқдошлари илгари, отанинг ўғиллари ёш, улар вояга етса полвон ҳам пенсияга чиқади, деб юришарди. Мана, катта ўғли Ҳайдаржон худди отанинг ўзи каби меҳнаткаш чиқди. Тенгқурлари орасида пахта теримида ундан ўзадигани йўқ. Ғўзани суғоришда эса ота таълимини олган. Ўртанчаси Қўчқорбой ҳам отага қўл-қанот бўлиб қолган, у 7-синфни битириб, ҳозир далада ишлаётир.

Шу йилнинг бошларида отани идорага чақиришди.

— Бутун колхоз сиздан миннатдор, отахон, — деди колхоз раиси. — Энди дам олинг, шунча йил қилган меҳнатингиз кайфини суринг.

Ана шундан сўнг ота бир неча кун уйда бўлди-ю, аммо меҳнатга, далага ўрганган кўнгил бекорчилик билан муроса қила олмади. Одамлар ариқ-зовурларни тозалашга киришганда, кетмонини кўтариб уларга қўшилиб кетди. Шундан буён яна меҳнат қўйнида.

Асқар ота Раҳимбоев Янгийўл бошқармасидаги Фрунзе номли колхознинг энг кекса ва энг миришкор сувчиси. Қурбонали Ниёзалиев бошлиқ иккинчи бригада даласидаги ғўзаларни Мамасоли Аҳмедов билан бирга қондириб суғормоқда. Айниқса 25 гектарли қия ердаги ғўзалар отанинг қўлидан мириқиб сув ичиб, кун сайин бўй чўзмоқда.

Асқар ота ўнлаб сувчилар етиштирган устоздир. Усмон Қосимқулов, Сарсенбой Холдоров, Жаббор Абдурасулов каби ота мактабида таълим олган сувчилар шу кунларда кунни тунга улаб ғўзага сув тарамоқдалар.

Колхоз пахтакорлари бу йил 960 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил кўтариб, серқуёш ўлкамизнинг 40 йиллик юбилейига тўёна қилиш орзусида астойдил ҳаракат қилишаётир, ғайратли нуроний Полвон ота ҳам бу ҳаракатнинг олдинги сафида бормоқда.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг
ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг баъзи бир ведомстволарни республика органидан иттифоқ-республика органларига айлантириш ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ихтисослаштирилган совхозлар, консерва ва виночилик саноати давлат ишлаб чиқариш комитетини тузиш тўғрисидаги фармонларини тасдиқлаш ва Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий қонуни)нинг 48-моддасига қўшимча киритиш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин.

«Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Илмий-тадқиқот ишларини координациялаш давлат комитетини республика органидан иттифоқ-республика органига айлантириш тўғрисида»ги 1964 йил 29 февраль Фармони;

«Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Республика бирлашмаси «Узсельхозтехника»ни республика органидан иттифоқ-республика органига айлантириш тўғрисида»ги 1964 йил 31 март Фармони;

«Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ихтисослаштирилган совхозлар, консерва ва виночилик саноати давлат ишлаб чиқариш комитетини тузиш тўғрисида»ги 1964 йил 26 май Фармони.

2-модда. Ўзбекистон ССР Конституциясининг 48-моддасига тегишли қўшимча киритилиб, бу модда қуйидагича баён қилинсин:

«48-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан қуйидаги составда тузилади:

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосарлари;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари;

Ўзбекистон ССР министрлари;

Ўзбекистон ССР Давлат план комиссиясининг раиси;

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Партия-давлат контроли комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Илмий тадқиқот ишларини координациялаш давлат комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Профессионал-техника таълими давлат комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қурилиш ва архитектура ишлари давлат комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ихтисослаштирилган совхозлар, консерва ва виночилик саноати давлат ишлаб чиқариш комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг бошлиғи;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қишлоқ хўжалик техникаси, запас қисмлар, минерал ўғитлар ва бошқа моддий-техника воситаларини сотиш, колхозлар ва совхозларда машиналарни ремонт қилишни ва улардан фойдаланишни ташкил этиш билан шуғулланувчи Ўзбекистон бирлашмаси («Узсельхозтехника»)нинг раиси.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси лавозими бўйича Ўзбекистон ССР Министрлар Совети составига киради.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг
ҚАРОРИ

Ш. ҚОРАБОЕВ ва А. Г. МИХАЙЛЯНЦ ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзолари қилиб сайлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Шотурсун **Қорабоев** ва Альберт Григорьевич **Михайлянц** ўртоқлар Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзолари қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг
ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Д. СУЛАЙМОНОВни Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Деҳқонбой Сулаймоновни Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги 1964 йил 18 май Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг
ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўқ отадиган қуролни сақлаш ва ундан фойдаланиш тартибини бузишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» ва «Ов қилиш қоидаларини бузганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

«Ўқ отадиган қуролни сақлаш ва ундан фойдаланиш тартибини бузишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги 1964 йил 31 март Фармони;

«Ов қилиш қоидаларини бузганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги 1964 йил 31 март Фармони.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг
ҚОНУНИ

«Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Маъмурий тартибда солинадиган штрафларни татбиқ этишни янада чеклаш тўғрисида»ги 1962 йил 17 март Фармонининг 2 ва 15-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми чиқарган Фармонни тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

«Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Маъмурий тартибда солинадиган штрафларни татбиқ этишни янада чеклаш тўғрисида»ги 1962 йил 17 март Фармонининг 2 ва 15-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1964 йил 24 апрелда чиқарган Фармон тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг
ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР составида Қашқадарё области тузиш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида ва Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий қонуни)нинг 14-моддасига қўшимча киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР составида Қашқадарё области тузиш тўғрисида»ги 1964 йил 7 февраль Фармони тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССР Конституциясининг 14-моддасига зарур қўшимча киритилиб, бу модда қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«14-модда. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё, Сирдарё, Тошкент, Фарғона, Хоразм областларидан ва Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасидан иборат».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг
ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР министрларини тайинлаш ва вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

«Ўртоқ Ҳайдар Холиқович **Яҳёевни** Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министри қилиб тайинлаш тўғрисида»ги 1964 йил 11 март Фармони;

«Ўртоқ Тожиддин Азимович **Жалиловни** Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министри вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги 1964 йил 11 март Фармони;

«Ўртоқ Аъзам **Хўжаевни** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ихтисослаштирилган совхозлар, консерва ва виночилик саноати ишлаб чиқариш давлат комитетининг Раиси — Ўзбекистон ССР Министри қилиб тайинлаш тўғрисида»ги 1964 йил 12 июнь Фармони.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг
ҚОНУНИ

«Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССРда шоли экишни тартибга солиш тўғрисида»ги 1961 йил 19 апрель Фармонининг биринчи моддасига қўшимча киритиш ҳақида» Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми чиқарган Фармонни тасдиқлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

«Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССРда шоли экишни тартибга солиш тўғрисида»ги 1961 йил 19 апрель Фармонининг биринчи моддасига қўшимча киритиш ҳақида» Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1964 йил 30 апрелда чиқарган Фармон тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг
ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Меҳнатсиз даромад ҳисобига қурилган ёки сотиб олинган уйлар, дачалар ва бошқа иморатларнинг эгаларидан автомашиналарни ҳақ тўламасдан олиш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Меҳнатсиз даромад ҳисобига қурилган ёки сотиб олинган уйлар, дачалар ва бошқа иморатларнинг эгаларидан автомашиналарни ҳақ тўламасдан олиш тўғрисида»ги 1964 йил 15 январь Фармони тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Меҳнатсиз даромад ҳисобига қурилган ёки сотиб олинган уйлар, дачалар ва бошқа иморатларнинг эгаларидан автомашиналарни ҳақ тўламасдан олиш тўғрисида»ги 1964 йил 15 январь Фармони қабул қилиниши муносабати билан Ўзбекистон ССР Гражданлик кодексининг 124-моддасидаги биринчи қисм қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Гражданлар томонидан меҳнатсиз даромад ҳисобига ёки давлат, кооператив ёхуд жамоат ташкилотларининг маблағларидан ғайри-қонуний равишда фойдаланиш ҳисобига сотиб олинган ёки қурилган уйлар, дачалар ва бошқа иморатлар ёхуд уйлар (дачалар, бошқа иморатлар)нинг қисмлари ҳамда шу гражданлар томонидан меҳнатсиз даромад ҳисобига сотиб олинган автомашиналар Ўзбекистон ССР қонунларида белгиланган тартибда суд қарори бўйича бепул олинади».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг
ҚОНУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Самарқанд областида меҳнаткашлар депутатларининг ягона область Советини тузиш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Самарқанд областида меҳнаткашлар депутатларининг ягона область Советини тузиш тўғрисида»ги 1964 йил 7 февраль Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг
ҚАРОРИ

Ўртоқ Х. С. СУЛАЙМОНОВАни Ўзбекистон ССР Олий Судининг раиси қилиб сайлаш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўртоқ Хадича Сулаймоновна **Сулаймонова** Ўзбекистон ССР Олий Судининг Раиси қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг
ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССР маъмурий-территориал бўлинишидаги баъзи ўзгаришлар тўғрисидаги Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

«Ўзбекистон ССР составида янги районлар тузиш тўғрисида»ги 1964 йил 22 февраль Фармони;

«Ўзбекистон ССР Сирдарё области составида Ильич райони тузиш тўғрисида»ги 1964 йил 30 апрель Фармони.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг
ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ М. МАҚСУМОВни Ўзбекистон ССР Олий Судининг Раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Мамажон Мақсумовни Ўзбекистон ССР Олий Судининг Раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги 1964 йил 2 апрель Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 27 июнь.

СССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИГА САЙЛОВ

СССР Фанлар академиясининг 26 июнда тамом бўлган умумий йиғилиши янги академиклар билан корреспондент аъзоларни сайлади.

СССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолигига сайланганлар орасида атоқли совет олимлари: математиклардан В. М. Глушков, А. Д. Александров, Л. В. Канторович, астроном А. А. Михайлов, физиклардан Е. К. Завойский, И. Я. Померанчук ва Б. М. Понтекорво, химиклардан К. А. Андрианов, В. В. Воеводский, биологлардан П. П. Лукьяненко ва В. С. Пустовойт, ижтимоий фанларнинг турли соҳаларида ишловчи олимлардан В. М. Хвостов, Ф. В. Константинов, Г. П. Францов ва бошқалар бўлиб жами 28 киши бор.

51 киши академиянинг корреспондент аъзолари қилиб сайланди.

(ТАСС).

БУТУНИТТИФОҚ МАДАНИЙ МОЛЛАР ЯРМАРКАСИДА

Москвада, М. В. Фрунзе номидаги Совет Армияси марказий уйида Бутуниттифоқ маданий моллар ярмаркаси очилди. Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Латвия, Литва, Озарбайжон ва Арманистондаги 23 та халқ хўжалиги кенгаши корхоналари ишлаб чиқараётган радиоприёмниклар ва радиолалар, телевизорлар, соатлар, фото ва кино аппаратлар бу ерда намойиш қилинмоқда ва кўтарасига сотилмоқда.

Ярмаркада қатнашаётган саноат корхоналари давлат савдоси ва матлубот кооперациясининг улгуржи савдо ташкилотлари билан 9 кун ичида бир қанча шартномалар туздилар. Шу шартномаларга кўра, 1965 йилда мана шу улгуржи савдо ташкилотларига ички бозорда сотиш учун 1 миллиард 300 миллион сўмликдан кўпроқ маданий моллар етказиб берилади.

27 июнда А. П. Кириленко, Н. В. Подгорний, П. Н. Демичев, А. Н. Шелепин ўртоқлар Бутуниттифоқ ярмаркасини келиб кўришди. (ТАСС).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ • 2
30 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ
№ 150 (12684).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИДА

КУН ТАРТИБИДА:
ТАРБИЯ, МАИШИЙ ВА МАДАНИЯТ МАСАЛАЛАРИ

БУХОРО

(«Совет Ўзбекистони» мухбири). Область партия комитетининг пленумида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми якунлари ва область партия ташкилотларининг вазифалари ҳамда область колхоз ва совхозларида жамоат чорвачилигининг аҳволи ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди.

— Область саноати ўтган 5 ой ичида пландан ташқари бир ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди,— деди докладчи область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. М. Матчонов,— Бухоро оловкорлари 2-табиий газ йиғиш пунктини муддатидан илгари ишга туширдилар. Эндиликда Газли конидан йилига 16,5 миллиард кубометр арзон ва тежамли ёқилғи олиш мумкин. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда ҳам яхши кўрсаткичларга эришилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар ишнинг муваффақиятини одамлар ҳал қилажагини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Меҳнаткашларга маданий ва маиший хизмат кўрсатиш учун йил сайин катта маблағлар сарфланмоқда. Фақат кейинги 5 йилнинг ўзида областнинг шаҳар ва посёлкаларида 478 минг квадрат метр уй-жой, қишлоқларда ўн етти минг уй, ўн икки минг ўқувчига мўлжалланган йигирма саккизта типовой мактаб, 300 магазин, ошхона, 2300 ўринли касалхона бинолари қурилди. Қишлоқ ва шаҳарларнинг қиёфаси тубдан ўзгарди.

Қишлоқ ва шаҳарлардаги хонадонлар тўла радиолаштирилган. Хонадонларни электрлаштириш ва газлаштириш соҳасида ҳам анча иш қилинди.

Колхоз ва совхозларда жамоат чорвачилигининг аҳволи ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ П. А. Чекин доклад қилди. Партия ва ҳукумат қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган область чорвадорлари қоракўл тери, гўшт, тухум сотиш ярим йиллик планларини ортиғи билан бажардилар. Сут етиштириш ва тайёрлаш ҳам яхши ташкил этилган.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар чорвачилик соҳасида эришилган ютуқлар билан бирга айрим колхоз ва совхозларда бу соҳадаги имкониятлардан яхши фойдаланилмаётганини таъкидладилар. Областда қўйлар сони ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча камайиб кетган. Айниқса Вобкент, Ғиждувон, Томди бошқармаларида бу соҳада катта нуқсонлар бор.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. А. Карлов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Пленум кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди. Пленумда ташкилий масалалар ҳам кўрилди.

М. БАҚОЕВ.

САМАРҚАНД

(«Совет Ўзбекистони мухбири»). Область партия комитетининг навбатдаги пленумида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми қарорларини бажаришда Самарқанд область партия ташкилотларининг вазифалари ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Шу ҳақда доклад қилган область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Усмонов ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини амалга ошириш соҳасида анча ишлар қилинганлиги, республикамиз шонли юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кучайтириб юборилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Область саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш беш ойлик планини ошириб бажарди. Колхоз ва совхозлар давлатга қоракўл тери сотиш планини муваффақиятли адо этдилар. Тухум ва гўшт тайёрлашда яхши кўрсаткичларга эришилди. Каттақўрғон ва Нурпой бошқармаларининг пиллачилари пландан ташқари кўп миқдорда пилла топширдилар.

Пленумда маданий-маиший хизмат кўрсатиш ва коммунистик тарбия ишлари яхши ташкил қилинган, хўжалик вазифалари муваффақиятли бажарилаётган бир қатор корхоналар, колхоз ва совхозларнинг тажрибалари таъкидланди. Машъал хўжаликлар — Самарқанд бошқармасидаги Энгельс номли, Пастдарғомдаги «Чимбойобод», Крупская номли, Иштихон бошқармасидаги «Халқобод» колхозлари қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантириш билан бирга янги, обод посёлкалар барпо этмоқдалар.

— «Халқобод» колхози посёлкаси,— деди колхоз партия ташкилотининг секретари Ж. Зубайдуллаев, — кун сайин ўзгармоқда. Бу ерда қисқа вақт ичида ҳаммом, кутубхона, ошхона, болалар боғчаси, сельмаг, намунали дала шийпонлари қурилди. Минг кишилик ёзлик клуб ишга тушди. Икки жойда агитпункт бўлиб, буларга 130 агитатор ва 36 лектор тортилган. Лекция, доклад ва суҳбатлар системали ўтиб туради. Колхозчиларга кунаро кинокартиналар кўрсатиляпти. Бир ярим йил ичида 70 хонадон ҳовли тўйи ўтказди.

Энгельс номли колхоз раиси Фотима Қосимова колхоз қишлоғи ёппасига радиолаштирилганлиги ва кўпчилик хонадонларда телевизор борлиги, колхозчиларнинг, айниқса хотин-қизларнинг унумли ишлаши учун барча шароит яратиб берилганлигини айтди. 27 миллат фарзандлари иноқ бўлиб меҳнат қилаётган бу машъал хўжаликда оилавий ва дам олиш кечалари ўтказиш, янги фарзанд туғилишини нишонлаш традицияга айланган.

Турмуш маданиятини юксалтириш, меҳнаткашларнинг ишлаши ва дам олиши учун зарур шароитлар яратиш—ҳозирги вақтда энг муҳим ва асосий масала ҳисобланади. Бироқ областдаги айрим шаҳар ва районларда бунга етарли эътибор берилмаётир. Кўпгина хўжаликларда ҳаммом, ошхона йўқ. Сартарошхона, тикувчилик устахоналари каби маиший комбинатлар очилмаган, колхозларнинг учдан икки қисмида ёзлик кинотеатр қурилмаган. Ишлаб чиқариш бошқарма партия комитетлари, область кинолаштириш ва область маданият бошқармалари ана шу муҳим соҳалар, аҳолига маданий хизматни яхшилаш масалалари билан етарли шуғулланмаётирлар.

Пленумда Самарқанд шаҳри ва Пойариқ, Иштихон, Нурота районларида эскилик сарқитларига қарши кураш суст олиб борилаётгани таъкидлаб ўтилди. Шаҳарда, Самарқанд ва Пойариқ ишлаб чиқариш бошқармаларида хотин-қизларга нисбатан бой-феодалларча муносабатда бўлиш ҳолларига қатъий чек қўйилмаган. Айрим жойларда ҳали ҳам паранжилик аёлларни кўриш мумкин.

Каттақўрғон шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси А. Саидов уй-жой қурилиши, маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳақида гапириб, республиканинг айрим министрликларини танқид қилди. Область касаба союзлари советининг секретари А. Мадаминов, область комсомол комитетининг секретари П. Ҳамидов Самарқанд шаҳар партия комитетининг биринчи секретари О. Умаров, Иштихон бошқармаси партия комитети секретарининг ўринбосари И. Ҳусанов область маданият бошқармасининг бошлиғи М. Умаров ва бошқа ўртоқлар коммунистик тарбиянинг муҳим соҳаси бўлган маданий-оқартув муассасалари ишини тубдан яхшилаш, ишчилар ва колхозчилар ўртасида дам олиш ва турмуш маданиятини ошириш тадбирлари ҳақида тўхталдилар.

Шунингдек пленумда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан олинган мажбуриятларнинг бажарилиши ҳам муҳокама қилинди. Бу ҳақда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармасининг бошлиғи, область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари С. Ҳамроқуловнинг доклади тингланди.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Н. Ж. Худойбердиев қатнашди ва нутқ сўзлади. Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Л. ЭРГАШЕВ.

РЕСПУБЛИКА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИ ТАШКИЛИЙ-ОММАВИЙ ИШЛАРИНИНГ АҲВОЛИ ВА БУ ИШЛАРНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Ё. С. НАСРИДДИНОВА доклади юзасидан музокаралар

Депутат М. ЗОИДОВ нутқи

Тошкент саноат область партия комитетининг иккинчи секретари

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари асосида партия ва совет органларининг ишлаб чиқариш принципига мувофиқ қайта қурилганлиги саноат ва қишлоқ хўжалигига бир мақсадни кўзда тутиб конкрет раҳбарлик қилиш учун кенг имкониятлар очиб берди. Республика меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг, шу жумладан Тошкент саноат область Советининг иш практикаси бу тадбирлар ғоят донолик билан ўз вақтида амалга оширилганлигини исбот қилади.

Ҳозирги вақтда халқ хўжалиги ва маданиятнинг Советлар зўр таъсир кўрсатмаётган биронта соҳаси ҳам йўқ, деб дадил айтиш мумкин. Уларнинг фаолиятида келгусидаги коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқаришнинг кўп аломатлари бор. Бу эса жамиятнинг барча аъзоларини давлат ишларида актив қатнаштиришни таъминлайди.

Ҳозирги вақтда давлатни бошқариш, хўжалик ва маданий қурилишнинг туб проблемалари область ва шаҳар Советларининг сессияларида батафсил қараб чиқилмоқда. Масалан, Тошкент область Советининг биринчи сессияси областдаги шаҳарларнинг ободонлиги ва санитария аҳволи ҳамда бу ишни яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб, шаҳар хўжалигини ривожлантириш учун қўшимча имкониятлар қидириб топди.

Ўтган йилнинг декабрь ойида область Советининг сессиясида областдаги маҳаллий Советларнинг ташкилий-оммавий ишлари аҳволи тўғрисидаги масала муҳокама қилинган эди. Доимий комиссияларнинг ҳаммаси ва кўпгина жамоатчи активлар бу сессия олдидан кўрилган тайёргарлик ишларида фаол қатнашдилар. Шаҳар Советларининг сессияси ҳам шу масалага бағишлаб ўтказилди.

Доимий комиссияларнинг кўпчилиги омма ўртасида самарали ташкилотчилик ишлари олиб бормоқда, ҳаётий муҳим масалаларни ҳал этишга, Советларнинг сессиялари, ижрокомларнинг мажлислари олдидан тайёргарлик кўришга, қарорларнинг бажарилишини контроль қилишга оммани кенг жалб этмоқдалар. Чирчиқ шаҳар Совети, Тошкентдаги бир қанча район Советлари илгари ижрокомларнинг бўлимлари ва бошқармалар ихтиёрида бўлган бир қанча функцияларни доимий комиссияларнинг зиммасига юкладилар.

Ҳозирги вақтда Тошкент областининг шаҳарларида, шу жумладан Тошкент шаҳрида ҳам 9.670 ташаббускор жамоат ташкилотлари бўлиб, улар 110 мингга яқин кишини бирлаштиради. Бу ташкилотлар илгари бошқарув органлари шуғулланиб келган кўп вазифаларни муваффақиятли суратда бажармоқдалар, катта ишлар олиб бормоқдалар, шаҳарларни ва ишчи посёлкаларини обод қилиш, аҳолига маданий-маиший хизматни яхшилашга ёрдам бермоқдалар. Ижрокомлар, уларнинг бўлимлари ва бошқармалари фаолиятида жамоатчилик асосларида ишлаш ғоят ривожланди.

Вазифа — жамоатчи активларга доим ёрдам беришдан, уларга йўл-йўриқ кўрсатишдан, активларнинг иш тажрибаларини пропаганда қилишдан иборат. (Қарсаклар).

М. ИБРОҲИМОВА нутқи

Меҳнаткашлар депутатлари Наманган шаҳар Совети ижрокомининг раиси

Демократияни бутун чоралар билан ривожлантириш, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишга, жамоат ишларини бошқаришга барча гражданларни жалб этиш — ҳозирги шароитда социалистик давлатнинг тараққиётида асосий йўлдир. Социалистик демократияни такомиллаштириш ва бу демократия принципларига қаттиқ риоя қилиш соҳасидаги бошқа тадбирларнинг бири шуки, Советларнинг сессияларида давлатни бошқаришга тааллуқли энг муҳим масалаларнинг эркин ва ҳар томонлама муҳокама қилинишини таъминлаш вазифаси қўйилмоқда.

Наманган шаҳар Советининг сессиялари одатда мунтазам суратда, депутатларнинг актив иштироки билан ўтказилмоқда. Сессияларда экономика ва маданиятни ривожлантиришга тааллуқли муҳим масалалар муҳокама қилинмоқда.

Шаҳар Советида 11 доимий комиссия тузилди. Бу комиссияларнинг состави нуқул депутатлардан иборат дейиш мумкин. Соғлиқни сақлаш доимий комиссияси актив иш олиб бормоқда. Бу комиссия ҳузурида даволаш-профилактика, медицина группалари ва бошқа группалар ташкил этилди. Комиссиянинг ташаббуси билан бир ярим йил ичида аҳолига медицина хизматини яхшилаш билан боғлиқ бўлган 17 масала ижроком муҳокамасига қўйилди.

Совет депутатининг фаолияти ҳар қанча кўп қиррали бўлганида ҳам у, сайловчилар олдидаги ўзининг асосий бурчини — сайловчиларнинг наказлари ва таклифларини сўзсиз бажаришни асло эсдан чиқармаслиги керак. Шаҳар ижрокоми халқ сайлаган депутатларнинг ташаббуси билан ана шу наказ ва таклифларни ўрганиб чиқиб, қабул қилган эди. Бу наказ ва таклифларнинг қарийб икки юзтаси амалга оширилди ёки амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга ижроком, баъзи доимий комиссиялар, депутатлар, корхона ва қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари наказларни бажариш учун барча имкониятлардан фойдаланмаётганликларини ҳам айтиб ўтиш керак.

Наманган меҳнаткашлари КПСС XXII съездининг қарорларини муваффақиятли бажариш учун бундан буён ҳам куч-ғайратларини аямайдилар ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини муносиб кутиб оладилар. (Қарсаклар).

Депутат Д. ЕШИМБЕТОВ нутқи

Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг раиси

Қорақалпоғистон шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРнинг 40 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, ўзларининг бутун куч, билим ва ғайратларини етти йиллик олтинчи йилида олинган мажбуриятларни бажаришга сафарбар қилмоқдалар. Бу вазифаларни амалга ошириш учун курашда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари катта роль ўйнайди. Маҳаллий Советлар ўзларининг ташкилий-оммавий ишларини кучайтирмоқдалар. Бу иш — Советлар ва уларнинг ижрокомлари фаолиятини юксак даражага кўтаришнинг асосий шартларидан биридир.

Кейинги вақтларда сессиялар мунтазам ўтказила бошлади. Бу сессияларда хўжалик ва маданий қурилишнинг муҳим масалалари тез-тез муҳокама қилинмоқда. Кўпгина доимий комиссиялар, шу жумладан Автоном республика Олий Советининг комиссиялари кенг кўламда самарали иш олиб бормоқдалар.

Меҳнаткашларнинг ташаббускор ташкилотлари, ижрокомларнинг жамоатчилик асосларида ташкил этилган штатсиз бўлимлари хўжалик ва маданий-маиший қурилиш масалаларини ҳал этишда Советларга жуда катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Бундай ташкилотларнинг сони уч мингга етиб қолди.

Оқсоқоллар кенгашлари каби ташаббускор ташкилотлар Қорақалпоғистон шаҳар ва овуллари аҳолиси ўртасида кенг кўламда фойдали иш қилаётганликларини таъкидлаб ўтиш керак. Ана шу кенгашлар составида ҳурматли кишиларимиз бор. Улар аҳоли ўртасида жуда катта обрўга сазовор бўлдилар. Кенгашлар, масалан, барча қизларнинг ўрта маълумотли бўлишлари тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар, улар диний урф-одатларнинг зарарларини аҳолига тушунтириб бермоқдалар, тескаричи руҳонийларни фош қилмоқдалар. Оқсоқоллар кенгашлари ичкиликбозликка ва бошқа ярамас ҳолларга қарши, хотин-қизларга нисбатан феодал-бойларча муносабат сарқитларига қарши қатъий кураш олиб бормоқдалар.

Илгари ишламаган кишиларнинг кўпи оқсоқоллар кенгашларининг ғайрат-ташаббуси билан ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этилди. Биз бундай кенгашларнинг сонини кўпайтириш, уларнинг тобора актив ва самарали ишлашларини таъминлашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Депутатларнинг сайловчилар билан алоқаси аввалги йиллардагига нисбатан тобора кўпроқ мустаҳкамланмоқда. Қуйидаги факт буни яққол кўрсатади: Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатларининг 69 проценти ва маҳаллий Советлар депутатларининг 75 проценти ўз сайловчилари олдида ҳисоб берди. Уларнинг кўплари ўз округларида самарали иш олиб бормоқдалар.

Шу билан бирга Автоном республика Советларининг ташкилий оммавий ишларида бир қанча жиддий камчилик ва нуқсонлар ҳам бор. Масалан, ўтган йили 73 маҳаллий Советдан 34 таси сессияларни ўз вақтида ўтказмади. Баъзи ижрокомлар овул Советларига суст ёрдам бермоқдалар, хусусан, уларнинг аҳолига маданий-маиший хизматни яхшилаш соҳасидаги амалий ишлари билан кам қизиқмоқдалар.

Маҳаллий Советлар доимий комиссияларининг ҳаммаси ҳам етарли даражада ташаббус кўрсатмоқдалар, деб бўлмайди. Меҳнаткашларнинг баъзи ташаббускор ташкилотлари суст ишламоқдалар.

Ҳозирги вақтда Автоном республикада ташкилий-оммавий ишни кучайтириш чоралари кўрилмоқда.

Қорақалпоғистон маҳаллий Советлари ташкилий-оммавий иш формалари ва методларини такомиллаштира бориб, Автоном республика олдида турган хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга эришадилар, деб ишонтиришга рухсат бергайсиз. (Қарсаклар).

Д. И. ЧУЛАЕВСКИЙ нутқи

Меҳнаткашлар депутатлари Ховос посёлка Совети раиси

Ховос посёлка Совети ижрокоми жамоатчилик асосларида ишламоқда. КПСС Программасининг Совет давлатини бошқаришга жамоатчиликни жалб этиш тўғрисидаги кўрсатмалари қандай амалга оширилаётганлигини шу посёлка Советининг ишларидан кўриб билиш мумкин.

Ховосдан бир неча километр масофада жойлашган Янгиер шаҳар ижрокоми посёлканинг кундалик ҳаётига тааллуқли масалаларни ҳал этиш имкониятига эга эмас. Шу сабабли Ховосда жамоатчилик асосларида ижроия комитет тузишга қарор қилинди.

Посёлка Советида тузилган 7 доимий комиссия актив иш олиб бормоқда. Ижроком бу комиссияларга таяниб, ўз ишларини уюштирмоқда. Посёлкада 45 жамоат ташкилоти бўлиб, активлардан 1800 киши — ишчилар, хизматчилар, пенсионерлар уларнинг ишида фаол қатнашмоқдалар. Жамоатчиликнинг кучи билан посёлкани обод қилиш соҳасида кўп тадбирлар амалга оширилмоқда ва бошқа кўпгина фойдали ишлар қилинмоқда. Сайловчиларнинг наказлари ва таклифларини бажаришда активлар жуда катта роль ўйнамоқдалар. Шуни айтиш кераккки, биз бу ишни энг бошданоқ ўз назоратимизга олдик. Хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этиш учун жамоатчиликни сафарбар қилмоқдамиз, ташкилот ва муассасаларнинг кучлари ҳамда маблағларини бирлаштириб, улардан фойдаланмоқдамиз. Ўтган йили олинган 67 наказдан 50 тасини шу йил бажаришга муваффақ бўлдик. Шу жумладан посёлкадаги йўллар ремонт қилинди, водопровод қурилди, кўчатлар ўтқазилди ва бошқа тадбирлар амалга оширилди. Ижроком аъзоларига конкрет топшириқлар берилган. Улар у ёки бу участканинг ишлари учун жавобгардирлар. Маҳалла комитетлари ва бошқа жамоат ташкилотлари билан кун сайин алоқа боғлаш ҳамда уларга ёрдам бериш учун ижроком аъзолари ва доимий комиссияларнинг вакиллари ижрокомда навбатчилик қиладилар.

Посёлка Советининг халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, савдо доимий комиссиялари яхши ишламоқдалар. Улар муҳим вазифаларни ҳал этишда амалий ишлари билан ёрдам бермоқдалар.

Посёлка Советининг сессиялари белгиланган муддатларда ўтказилади. Жами 7 сессия ўтказилди. Бу сессияларда савдо ташкилотларидаги ишларнинг аҳволи, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш ва ободончиликка тааллуқли масалалар қараб чиқилди.

Посёлка Совети ижрокоми посёлкада маданий-оқартув ишларини кучайтириш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширди. Маҳаллий партия органларининг ёрдами билан маданият муассасаларининг фаолияти кучайтирилди, клублар, кутубхоналар ҳузуридаги жамоат ташкилотлари актив ишлай бошлади. Оммавий-сиёсий иш мазмуни ва савияси юқори даражага кўтарилди. Аҳоли ўртасида турли темаларда мунтазам суратда лекциялар ўқилмоқда, доклад ва суҳбатлар уюштирилмоқда.

Бу йил ижроком аҳоли ўртасида ҳисоб берди. Депутатларнинг ўқиши ташкил этилди. Ташкилий-оммавий ишларнинг ана шу янги формалари ижрокомнинг иши учун қулайлик яратиб берди.

Ховос посёлка Совети ва унинг жамоатчилик асосларида ишлаётган ижроия комитети ўз олдида турган вазифаларни бажариш учун бутун куч-ғайратини сарф қилади, омма билан алоқани янада мустаҳкамлаш учун кучларини аямайди. (Қарсаклар).

Депутат А. А. ХЎЖАЕВ нутқи

Самарқанд область ижроия комитетининг раиси

Самарқанд областининг маҳаллий Советлари партия XXII съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини бажара бориб, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарликни янада такомиллаштириш соҳасида анча иш қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1962 йил) Пленумидан кейин маҳаллий Советларнинг ташкилий, оммавий иши анча юқори даражага кўтарилди. Уларнинг ишидаги демократик асослар янада мустаҳкамланди, сайловчилар билан алоқа кучайди, доимий комиссияларнинг фаолияти анча активлашди. Аҳоли ташаббускор ташкилотларининг иши тобора катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари бошқа ташкилотларнинг ўрнини босмай ва улардан нусха кўтармай, ўз олдиларида турган масалаларни ишнинг кўзини билиб, конкрет равишда ва моҳирлик билан ҳал эта бошладилар.

Пастдарғом районидаги Чимбой қишлоқ Советини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Қишлоқ меҳнаткашларига маиший хизматни яхшилаш масалалари бу қишлоқ Советининг диққат марказида турибди. Қишлоқ Совети раҳбарлигида маданий-маиший қурилиш кенгайтириб юборилди. Қишлоқ Совети ва унинг қишлоқ хўжалиги масалалари билан шуғулланувчи комиссияси ўзи хизмат кўрсатаётган «Чимбойобод» колхозида ишлаб чиқаришнинг аҳволи билан ғоят қизиқмоқда. Қишлоқ Совети колхозда ишлаётган депутатларнинг ўз авангардлик ролини амалга ошириб, мусобақа ташаббускори бўлиб майдонга чиқишларига эришмоқда.

Совет органларини ишлаб чиқариш принципига мувофиқ қайта қуриш ташкилий-оммавий ишнинг ҳамма соҳаларини юксак даражага кўтариш учун қулай имкониятлар яратиб берди. Депутатлар ўз сайловчилари билан мунтазам суратда учрашиб турибдилар. Ижрокомларнинг раҳбарлари одамларни бевосита ишлаб чиқаришнинг ўзида қабул қилмоқдалар. Советларнинг қилаётган ишлари ҳаммага маълум қилинмоқда. Кейинги вақтларда ижрокомлар аҳоли ўртасида тез-тез ҳисоб бермоқдалар. Бу эса Советларнинг ишида демократик принциплар кучайиб бораётганлигини, Советлар меҳнаткашлар оммаси билан алоқани мустаҳкамлаш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатаётир.

Аҳоли ўртасида тузилган турли ташаббускор ташкилотлар иши маҳаллий Советлар ва уларнинг ижрокомлари кундалик фаолиятида тобора катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Самарқанд областида олти мингдан кўпроқ шундай ташкилотлар бор, бу ташкилотларда ишлаётган активлар сони 114 минг кишига етди.

Маҳаллий Советлар фаолиятининг ижобий томонлари ҳақида гапирганда бу соҳадаги мавжуд камчиликларни ҳам сира эсдан чиқариб бўлмайди. Кўпгина Советлар ўз ишларини КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари асосида қайта қуришга кам эътибор бермоқдалар. Баъзи жойларда ташкилий-оммавий иш конкрет хўжалик вазифалари билан боғлаб олиб борилмаётир.

Самарқанд областидаги маҳаллий Советлар шу сессиянинг қарорларидан тегишли хулосаларни чиқазиб оладилар ва ўзларининг ташкилий-оммавий ишларини ҳозирги пайтнинг талаблари даражасига кўтарадилар. (Қарсаклар).

А. АБДУСАМАТОВ нутқи

Фарғона область Водил қишлоқ Советининг раиси

Водил қишлоқ Советининг депутатлари сайловчиларнинг юксак ишончига сазовор бўлиб, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида актив иш олиб бормоқдалар, қишлоқ меҳнаткашлари учун энг яхши маданий-маиший шароитларни яратиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар.

Қишлоқ Совети ҳузурида 9 та доимий комиссия тузилди. Савдо-сотиқ масаласи билан шуғулланувчи доимий комиссиянинг ташаббуси билан умумий овқатланиш корхоналарида тартиб ўрнатилди, дала шийпонларида сотувчисиз магазинлар ташкил этилди. Соғлиқни сақлаш масаласи билан шуғулланувчи доимий комиссия болалар боғчалари ва яслиларининг ишини йўлга қўйишда, дала шийпонларида санитария постларини тузишда ёрдам кўрсатди.

Халқ маорифи, маданий-оқартув иши, социалистик қонунчилик доимий комиссиялари ва бошқа комиссиялар ҳам ўз ишларини яхши уюштирдилар.

Водил қишлоғида 27 та ташаббускор ташкилот бўлиб, улар 200 га яқин активни бирлаштиради. Халқ дружиналари, маҳаллий комитетлар, ўртоқлик суди, хотин-қизлар кенгашлари ва шу сингарилар самарали ишламоқдалар. Маҳалла комитетлари меҳнаткашларнинг энг оммавий ташкилотидир. Улар аҳоли ўртасида сиёсий тарбия ишларини олиб бормоқдалар, кўп ҳолларда жамоат тартибини сақлаш масалаларини ўз кучлари билан ҳал этмоқдалар. Маҳалла комитетлари жамоатчиликнинг ёрдами билан кенг кўламда хўжалик ва қурилиш ишларини амалга оширмоқдалар.

Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ўсиши билан қишлоғимизнинг қиёфаси ҳам ўзгармоқда. Кейинги уч йил ичида 400 дан кўпроқ колхоз хонадони янги уйларга кўчди, янги типовой магазин ва новвойхона қурилди, далачилик бригадаларида янги чойхоналар, ясли бинолари ва бошқа жамоат объектлари фойдаланишга топширилди.

Қишлоқни кўкаламзорлаштириш соҳасида кўп иш қилинмоқда. Шу йилнинг ўзидагина 10 минг кўчат ўтқазилди. Ҳозирги вақтда колхоз боғи қарийб 300 гектарга етиб қолди.

4 та мактабда икки мингдан кўп бола ўқимоқда. Қишлоқда олий маълумотли 200 дан кўп ўқитувчи ва мутахассис бор. Шу нарса қувончлики, ўтган йили ўн йиллик мактабни тамомлаб чиққан 100 йигит ва қиз меҳнат малакасини ҳосил қилиш учун колхозда қолиб ишлашга қарор берди. Далаларда ишлаётган йигит ва қизлардан 50 дан ортиқ киши олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг сиртқи бўлимларида ўқимоқда.

Қишлоқ Советининг ишида баъзи камчиликлар ҳам бор. Аммо Водил қишлоғининг жамоатчилари ва активлари бу камчиликларга, шубҳасиз, барҳам берадилар ва Ўзбекистон ССР ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар. (Қарсаклар).

Депутат И. ЖАЛИЛОВ нутқи

Меҳнаткашлар депутатлари Қашқадарё область Совети ижрокомининг раиси

Қашқадарё область меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларига амал қилиб, ўз ишларини қайта қурдилар, ташкилотчилик ишини кучайтириб юбордилар, экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасидаги муҳим вазифаларни ҳал қилишга катта эътибор бера бошладилар. Маҳаллий Советлар ва уларнинг ижрокомлари халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, меҳнаткашларга савдо хизмати кўрсатиш, шаҳарларни ва ишчи посёлкаларини обод қилиш ишларини доим назорат қилиб турибдилар.

Маҳаллий Советларнинг фаолияти жамоат ташаббускор ташкилотларининг ишлари мислсиз ўсганлиги билан характерланади. Областда икки юздан ортиқ шундай ташкилотлар бўлиб, улар Советларнинг кўнгилли ёрдамчиларидан ўн минглаб кишини бирлаштиради. Жамоатчиликни Советлар ва улардаги ижроия органлари фаолиятида қатнаштиришнинг янги формаларини — ижрокомларнинг жамоатчилик асосида ишловчи бўлимлари, жамоатчи инструктор - инспекторларнинг ишлари кенг миқёсда уюштирилди. Ҳозирги вақтда шаҳарларда ва кўпгина районларда ижрокомларнинг неча ўнлаб штатсиз бўлимлари тузилди ва ишламоқда. Бу бўлимлар штатли бўлимлар бажарадиган вазифаларни муваффақиятли адо қилмоқдалар. Ана шу бўлимлар малакали мутахассислар, ишлаб чиқариш илғорлари билан мустаҳкамланган.

Меҳнаткашлар депутатлари Қарши шаҳар Совети ажойиб ишларни бажармоқда. Шаҳар Совети ташкил этган 10 та доимий комиссияда 87 депутат ишламоқда, жамоатчилик асосларида ташкил этилган 12 та ташаббускор ташкилот активлардан 7 мингга яқин кишини бирлаштиради. Саноат корхоналарида, қурилишларда, транспортда, маҳаллаларда материалларнинг тежаб сарфланишини, маҳсулотнинг сифатини контроль қилувчи, меҳнаткашларнинг шикоят, аризалари ва хатларини кўриб чиқувчи группалар ва депутатлик постлари ташкил этилди. Шаҳар Совети ижрокоми депутатларни ва комиссияларнинг аъзоларини ўқитиш ҳамда тарбиялашга катта эътибор бермоқда. Депутатлар ва комиссия аъзоларининг кенгашлари, семинарлари мунтазам суратда ўтказилмоқда.

Аммо, область маҳаллий Советларининг ишидаги камчиликлар ҳақида гапириб ўтмаслик хато бўлур эди. Бизда камчиликлар бор. Район Советларининг ҳаммаси ҳам ўз ишларини КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари асосида қайта қурдилар, деб бўлмайди. Советларнинг сессияларини чақириш муддатларига риоя қилмаслик ҳоллари учраб туради. Кўпгина районларда депутатлар сайловчилар билан учрашмаётирлар, улар ўртасида ҳисоб бермаётирлар. Биз бу камчиликларни тез орада тугатамиз.

Қашқадарё областининг маҳаллий Советлари ва барча меҳнаткашлари республиканинг юбилейини янги меҳнат зафарлари билан нишонлайдилар ва бу билан коммунизм қуришдан иборат умумхалқ ишига муносиб ҳиссаларини қўшадилар, деб ишонтириб ўтишга ижозат бергайсиз. (Қарсаклар).

Х. ХУДОЙБЕРГАНОВА нутқи

Меҳнаткашлар депутатлари Хева шаҳар Совети ижрокомининг раиси

Барча совет кишилари каби Хева меҳнаткашлари ҳам ўз меҳнат зафарлари билан коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлидаги умумхалқ курашига катта ҳисса қўшмоқдалар.

Кейинги йилларда шаҳарда қурилиш ва ободончилик соҳасида катта тадбирлар амалга оширилди, неча ўнлаб замонавий бинолар қад кўтарди. Гилам фабрикаси, маиший хизмат кўрсатиш комбинати, ёзлик ва қишлик кенг экранли кинотеатрлар, бир неча мактаб биноси, автоматик телефон станцияси, магазинлар қурилди. Янги боғлар очилди, квартираларнинг кўпи газ билан таъминланмоқда. Шаҳар Совети ва унинг жамоатчилик асосларида ишлаётган кўпгина ташаббускор ташкилотлари бу тадбирларни амалга оширишда катта роль ўйнадилар.

Шаҳар Совети ижрокоми партия XXII съездининг омма ўртасида Советларнинг роли ва таъсирини ошириш тўғрисидаги, Советларнинг ташкилий-оммавий ишини тубдан яхшилаш, бу ишни жамоатчилик асосларида кенг кўламда уюштириш ҳақидаги кўрсатмаларига амал қилиб, тўққизта штатсиз бўлим тузди. Бу бўлимлар ижрокомнинг амалий ишларига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Штатсиз бўлимлар ва турли ташаббускор ташкилотларнинг ҳаракати билан маҳаллаларда кутубхоналар очилди, болалар боғчаси, мактаб ва клуб бинолари қурилди, 5.000 ўринли стадион, келин-куёвлар уйи ва кенг экранли ёзги кинотеатр очилди.

Хевани обод қилиш ва кўкаламзорлаштириш соҳасидаги ишларни рағбатлантириш учун шаҳар Совети кўчма Қизил байроқ таъсис этди. Бу байроқ ҳар 10 кунда ўз ишларини яхши уюштирган маҳаллага топширилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари комитети, Хева ишлаб чиқариш бошқармаси партковми ташкилий-оммавий ишларни яхшилашда, Советларнинг ишида жамоатчилик асосларини ривожлантиришда бизга ёрдам бермоқдалар.

Хева шаҳар Совети жамоатчиликка таянган ҳолда партия қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришади. (Қарсаклар).

М. УМАРОВ нутқи

Меҳнаткашлар депутатлари Сурхондарё область Совети ижрокомининг раиси

Олий Совет сессиясида республика меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ташкилий-оммавий ишини янада яхшилаш масаласи муҳокама қилинмоқда. Бу масала хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарликни яхшилашда ва давлат планларини бажариш учун оммани сафарбар қилишда жуда катта аҳамиятга эга.

Сурхондарё областининг маҳаллий Советлари ўз ишини ишлаб чиқариш принципига мувофиқ уюштириб, ташкилий-оммавий ишни яхшилаш асосида ўз олдиларида турган вазифаларни оператив ҳал эта бошладилар. Сессиялар белгиланган муддатларда ўтказилмоқда. Энг муҳим масалалар уларнинг муҳокамасига қўйилмоқда.

Доимий комиссиялар Советларнинг ишида катта роль ўйнамоқда. Областдаги маҳаллий Советлар ҳузурида 465 доимий комиссия тузилган. Доимий комиссияларнинг кўплари ўз зиммаларига юкланган вазифаларни яхши бажармоқдалар. Улар амалда Советларнинг чинакам органлари бўлиб қолдилар.

Сурхондарё областининг маҳаллий Советлари КПСС Программасининг ижрокомлар Советлар олдида ва депутатлар сайловчилар олдида мунтазам суратда ҳисоб бериб туришлари кераклиги тўғрисидаги кўрсатмаларига алоҳида эътибор бериб, ҳокимият органлари ва депутатларнинг аҳоли билан ана шу алоқа формасига катта эътибор қилмоқдалар. Областдаги маҳаллий Советларнинг 4538 депутатидан 4532 киши ўз сайловчилари билан бир марта, 2100 дан кўпроқ депутат 2-3 марта учрашди. Сайловчилар олдида мунтазам ҳисоб бериб туриш депутатларнинг кўпчилиги учун қатъий қоида бўлиб қолди. Улар аҳоли ўртасида доклад, лекция ўқимоқдалар ва суҳбат ўтказмоқдалар.

Советларнинг, ижрокомларнинг ва ҳар бир депутатнинг фаолияти сайловчиларнинг наказлари ҳамда таклифларини бажариш билан чамбарчас боғланган. Советлар сайловчиларнинг хоҳиш-иродасини бажариб, уй-жой ва маданий-маиший қурилишга, областдаги шаҳар ва қишлоқларни обод қилишга тааллуқли жуда кўп наказларни амалга оширмоқдалар.

Меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини қараб чиқиш, ижрокомда одамларни қабул қилиш масалалари область, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларининг сессияларида, шунингдек ижрокомларнинг мажлисларида муҳокама қилинди. Ҳозирги вақтда ижрокомларнинг раҳбарлари корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда меҳнаткашларни қабул қилмоқдалар. Қабул графиги газеталарда эълон қилинади, маҳаллий радио орқали эшиттирилади. Кўрилган тадбирлар гражданларнинг шикоят ва аризаларини қараб чиқишни яхши йўлга қўйиш, бу шикоят ва аризалар юзасидан тегишли чоралар кўриш муддатларини қисқартириш имконини берди.

Сурхондарё область Совети ва маҳаллий Советлари ташкилий-оммавий ишни янада яхшилаш асосида областдаги барча меҳнаткашларни Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар қиладилар. (Қарсаклар).

С. Б. НОРҚЎЗИЕВ нутқи

Тошкент шаҳар меҳнаткашлар депутатлари Октябрь район Совети ижрокомининг раиси

Маҳаллий Советларнинг фаолиятида кенг меҳнаткашлар оммаси тобора актив қатнашмоқда. Ҳозирги кунда активлар ёрдам бермаётган бирор иш участкасини топиб бўлмайди. Бу эса совет тузумининг, чинакам халқ демократиясининг тантанасини ёрқин ифода этади.

Октябрь район Совети ижроия комитети жамоатчилик асосларида ишлашни ривожлантиришга жуда катта эътибор бермоқда. Районда жамоатчилик ташкилотларининг фаолиятида 17 мингдан кўпроқ актив қатнашмоқда. Халқ вакиллари давлат ишларини бошқариш санъатини эгалламоқдалар. Шу билан бирга активлар хўжалик ва сиёсий вазифаларни бажаришда Советнинг мустаҳкам таянчидир.

55 маҳалла комитети кўп тажриба тўплади. Улар оммавий сиёсий ишларни уюштиришда, ободончилик ишларида партия ва совет органларига ёрдам бермоқдалар. Магазинлар, клублар, кутубхоналар, чойхоналар жамоатчилик кучи билан ҳашар усулида қурилмоқда.

Кўпгина маҳалла комитетлари коммунистик турмуш ва маданият учун зўр ғайрат билан кураш олиб бормоқдалар.

Аммо, район ижрокомлари, шу жумладан Октябрь район ижрокоми ҳам маҳалла комитетлари тўғрисида республика Олий Совети Президиуми қабул қилган Низомни амалга ошириш муҳим эканлигига ҳали етарли эътибор бермаётганликларини айтиб ўтишга тўғри келади. Маҳалла комитетлари томонидан киритилган таклифларни қисқа вақт ичида кўриб чиқишга эришмоқ керак.

Бизнинг вазифамиз — Советларнинг ишида янги формаларни бундан буён ҳам қидириб топишда, жамоат ташкилотларининг актив иш олиб бориб, хўжалик ва маданий қурилишнинг энг муҳим вазифаларини ҳал этишда маҳаллий Советларнинг чинакам таянчи бўлишларига эришишдан иборат. (Қарсаклар).

ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ КЎРКАМ БЎЛСИН

(Мухбирлар хатидан)

«Оқ олтин» диёри, хазиналар макони Ўзбекистон улкан қурилишлар ўлкаси ҳамдир. Коммунизмнинг мунаввар иншоотлари қад кўтармоқда, янги, социалистик шаҳар ва қишлоқлар бунёдга келмоқда. Азамат бинокорлар Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси 40 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ҳашаматли саройлар, клублар, меҳнаткашлар учун уй-жой биноларини кўп, соз қуришга шошилмоқдалар. Ҳаёт рассомлари — қурувчиларнинг фидокорона меҳнатлари турмушга файз, табиатга ҳусн киритмоқда. Редакцияга келаётган хатларда бу ўзгаришлар ўз аксини топган.

— Шофриконга келинг! Посёлкамизнинг кўркам жамолини томоша қиласиз, — деб ёзади Бухоро областидан Ф. Ҳамроев, — эски қишлоқдан ҳеч бир нишона қолмади. Кўркам уй-жой бинолари, текис асфальт кўчалар, саноат ва озиқ-овқат магазинлари, маданият саройлари — қадимий Шофрикон чиройига чирой қўшиб турибди. Ҳозир посёлкада 16 та озиқ-овқат ва саноат моллари магазини, 5 та ошхона ва чойхона, меҳмонхона меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатмоқда. Маданият уйи, стадион, универмаг ишлаб турибди.

Самарқанд область, Иштихон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Оқдарё колхозлараро қурилиш ташкилотининг коллективи ҳам иш суръати ва сифатини оширмоқда. Улар ярим йиллик топшириқни беш ойда адо этиб, plандаги 150 минг сўм ўрнига 200 минг сўмлик қурилиш ишларини бажардилар. Карл Маркс номли, «Москва», «Партия XXII съезди» колхозларида касалхона, туғруқхона, дала шийпонлари ва бир неча уй-жой бинолари қад кўтарди. Юбилей шарафига вахтада туриб ишлаётган М. Меридонов, С. Нормуродов, А. Ҳамроев бошлиқ бригадалар топшириқни 130-140 процент бажармоқдалар, деб ёзади С. Хўжаев.

Андижон бошқармасидаги колхозлараро қурилиш коллективининг Д. Усмонов, Ш. Садиржонов, Д. Ёқубов каби ёш бинокорлари айниқса ғайрат ва ташаббус билан ишламоқдалар. Яқинда Куйбишев номли колхозда, деб хабар беради, А. Абдулахатов, 500 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. Бухоро область, Навоий бошқармасидан Майрам Гадоеванинг хабар беришича, Ленин номли колхозда янги магазин, касалхона ва ҳаммом қурилган.

Лекин республиканинг айрим жойларида қурилиш ва ободончилик ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Қашқадарё область, Яккабоғ бошқармасидаги «Правда» колхозида йўллар узоқ вақтдан бери ремонтсиз ётибди. Натижада транспорт ва меҳнаткашларнинг қатнови учун қийинчилик туғилмоқда, дейилади Қ. Эгамбердиевнинг редакцияга юборган хатида.

Марғилон шаҳридаги Зарафшон, Озодлик, Бирлашган, Тинчлик каби серқатнов кўчалар қишда лой, ёзда чангдан чиқмай қолади. Шаҳар ижроия комитети, коммунал хўжалик бўлими меҳнаткашларнинг бу ҳақдаги талаб ва таклифларига қачонгача сукунат сақлайдилар, деган ҳақли талабни ўртага ташлайди редакцияга хабар ёзган М. Каримов. Колхозчи М. Қаҳҳоров, Сурхондарё область, Жарқўрғон бошқармасидаги «Меҳнат — роҳат» колхозининг айрим участкаларига электр симлари тортилганига бир йилдан ошса ҳам, лекин хонадонлар электрлаштирилмаганлиги ҳақида, хизматчи К. Усмонов Тошкент область, Янгийўл шаҳрининг кўпгина кўчаларида автомат телефон будкалари ўрнатилган бўлса ҳам, ҳамон хўжа кўрсинга ишламай турганлиги тўғрисида, А. Муталиев Калинин район, Қўйлиқ қишлоқ Советига қарашли Навоий посёлкасида ариқлар тартибга келтирилмаганлиги сабабли дарахтлар қуриб қолаётганлиги ҳақида хабар ёзганлар.

30 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ
№ 150 (12.804).

«ТОШКЕНТ ТОНГИ»

ТОШКЕНТ тонги камалак гўзал... Унинг жамолига тўйиб бўладими? У гўё ёшлик, гулга ўхшайди. Г. Пун ва Н. Душина фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Сўлим оқшом. Бегубор осмонда сон-саноқсиз юлдузлар жимирлайди. Катта кўчани тўлдириб бораётган қиз-йигитларнинг ҳазил-мутойибалари, шўх кулгилари узоқ-узоқларда ҳам акс-садо беряпти.

Мана, рўпарамизда билим ва тарбия макони. Она мактабнинг салобатли биноси. Дид билан безатилган мактаб ҳовлисига киришингиз биланоқ лоларанг алвонларга ёзилган «Мактабимиз битирувчиларига алангали салом!», «Битирувчиларга оқ йўл!» деган сўзларни ўқийсиз. Бугун бу ерда Чилонзор районидаги Жданов номли мактаб битирувчиларининг традицион кечаси. Минг бир рангда жилоланувчи гулларни, қувноқ чеҳраларни кўриб, кишу кўнгли беихтиёр қувончга тўлади. Ясатилган узун столларда ноз-неъматлар, мева-чева, ширинликлар...

Октябрь районидаги Чапаев номли 42-рус мактабидамиз. Мактабнинг 101 ўқувчиси 11-синфни муваффақиятли тугатяпти. Шодлик кунларининг шоҳиди бўлган мактаб зали ҳам, ўқувчиларнинг дастурхонлари ҳам байрамлардагидек безатилган. Бу ерда тантанали кеча аллақачон бошланган бўлиб, ҳозир меҳмонлар, ота-оналар ўқувчиларни табриклашяпти. Ўқувчилар эса ўзларига билим берган меҳрибон устозларига чин юракдан миннатдорчилик изҳор этишяпти.

Ўтган шанба куни Тошкентдаги барча ўн бир йиллик мактабларда традицион дўстлик кечалари бўлиб ўтди. Москва шаҳридаги мактабларнинг битирувчи ўғил-қизлари ҳар йили Кремль майдонида Қуёшнинг чиқишини кутиб оладилар. Бу йил Тошкент шаҳридаги 11-синфни битирувчи ўғил-қизлар ҳам шундай қилдилар. Улар кўп шодликларнинг гувоҳи бўлган Ленин номли Қизил майдонда Тошкент тонгини кутиб олдилар.

Тошкент тонги ёришмоқда. Қалбларида дўстлик, ўқиш, ўрганиш она-Ватан манфаати йўлида хизмат қилиш ҳис-туйғуси тўлиб-тошган йигит-қизларнинг ўйин-кулгиси, шўх ялласи алламаҳалгача давом этди.

К. ШУКУРОВА.

БАСТАКОР НАЙЧИ

Радио эфирга тонг насимидай оромижон куй таратмоқда. Енгил рақс усулидаги «Эй сарви равон» деган бу қўшиқни истеъдодли ашулачимиз Эргаш Йўлдошев ижро этмоқда. Сиз уни ҳар гал тинглаганингизда ижрочисига балли, ижодкорига офарин, дейсиз. Республикада хизмат кўрсатган артист Коммуна Исмоилова ижросидаги «Ассалом» қўшиғини тинглаганда эса кўз олдингизда бепоён кенгликлар, тоғ-тошларга тўш уриб оқаётган биллурдай мусаффо сув тўлқинлари намоён бўлади-ю, сизни нафосат оламига чорлайди.

Бу дилбар қўшиқларнинг бастакори ким?

Мана ўша камтарин, ҳамиша қувноқ, хушчақчақ, санъаткор — республикада хизмат кўрсатган артист Саиджон Калонов дўстлар даврасида ўтирибди. Уни музика жамоатчилиги — санъат аҳллари қизғин қутлашяпти. Бугун у эллик ёшга кирди. Шу ярим асрлик умрининг ўттиз беш йили мобайнида ўз санъати билан халққа сидқидил хизмат қилиб келмоқда.

Саиджон санъат оламига най билан кириб келди. Марҳум уста санъаткор, шоир Муқимий қаламга олган найчи, Ўзбекистон ССР халқ артисти Абдуқодир Исмоиловга шогирд тушди. Сеҳрли най сирларини шу кекса устоздан уқиб олди. Ёқимли нафаси билан кўпларни ўзига мафтун этди, қалбларга шодлик, сурур бахш этди. У созандаликдан лирик бастакор даражасига кўтарилди. Халқ чолғу асбоблари оркестри учун шўх куйлар бастал ади, най чалиб, лирик қўшиқлар яратди. «Топмадим», «Йигит қўшиғи», «Гулистонлараро», «Гулмиди, раъномиди» ва яна неча-неча қўшиқлар Саиджон Калоновнинг ижод боғида битган турфа гуллардир.

Дўстлар даврасининг қувноқ иштирокчиси Саиджон Калонов ўн беш йилдан буён Ўзбекистон радиосида муқим ишлаб келмоқда. Партия ва ҳукуматимиз санъат соҳасидаги катта ютуқлари учун уни орден ва медаллар билан мукофотлади. Санъаткор Ўзбекистон ССР Олий Советининг бир неча Фахрий ёрлиқлари билан ҳам тақдирланди.

Саиджон Калонов найда ижро этаётган дилором куйлар ҳаммамизнинг қалбимизга чиндан ҳам ором бермоқда. Шунинг учун, биз унинг шинавандалари, бугун шодиёна кунида, най ялла-нгиз ҳамиша авжида бўлсин, ҳароратли қалбингиз куй-қўшиқ таратиб, булоқдай қайнасин, деймиз.

С. КАРОМАТОВ.

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Катта кино санъати сари йўл** (мактаб ўқувчилари учун). 19.10 — **Телевизион янгиликлар**, 19.30 — **Сув спорт саройидан** (репортаж). 20.10 — **Средазвидение. Каспийдан Тянь-Шангача**, 20.30 — **Раққоса Бернара Қориева**. 21.20 — **Тез ва аниқ** (илмий-оммабоп фильм). 21.30 — **Неон нури** (эстрада телевизион миниатюралари).

21.40 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.45 — **Телевизион янгиликлар**, 22.05 — **Шарқ қўлёзмалари хазинаси** (Тошкент телестудияси фильми). 22.25 — **Ота-оналар учун.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/VI да **Травиата**, 1/VII да **Шоир қалби.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Москва бўйлаб — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, кундуз 12,2 ва кеч 10 да). «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). «ЧАЙКА» (эрталаб 10, 11-45 минут, кундуз 1 ярим ва 3-15 минутда).

Париж сирлари — «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Ўзбекистон журналистлар Союзи Правлениеси, «Правда Востока», «Совет Ўзбекистони», «Ҳақиқати Ўзбекистон», «Ташкентская правда», «Тошкент ҳақиқати» ва «Пионер Востока» газеталари редакциялари «Правда Востока» газета редакциясининг совет қурилиши бўлими мудири **Фёдор Аполлонович ИЗМАЙЛОВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига ва қариндошларига чуқур таъзия билдирадилар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРНИНГ ЁЗГИ БИНОСИДА

30 июнда

ОГАҲИЙ НОМЛИ ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ТЕАТРИНИНГ

ЯНГИ СПЕКТАКЛИ

Ёнғин Мирзо асари

бир ғунча очилгунча

3 парда, 6 кўринишли музикали драма.

И. Ҳамроев музикаси.

Режиссёр — **Ҳошим Исломов**, дирижёр — **Абдушариф Отажонов**.

Бош ролларда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Султонпошша Раҳимова, Ваҳобжон Фаёзов**. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Р. Бойжонова, Н. Юсупова** ва бошқалар қатнашади.

Спектакль кеч соат 9 да бошланади. Касса кундуз соат 12 дан очилади.

А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМЛИ

Тошкент театр-рассомлик санъати институти

драма театри ва кино актёри (ўзбек ва рус группалари), **театршунослик** (сиртқи бўлим), **газламани бадиий безаш, бадиий керамика, архитектура-декоратив скульптура, театр декорацияси, саноат графикаси** факультетлари ва бўлимларининг 1-курсига 1964/65 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР

қабул қилади

Институтга кирувчилар: танлаган ихтисосларига доир фандан, СССР тарихидан, ўзбек тили ва адабиёти ёки рус тили ва адабиётидан имтиҳон топширадилар.

Аризалар 11 июлгача қабул қилинади. Ариза институт ректори номига ёзилади ва қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: таржимаи ҳол, ўрта мактабни тамомлаганлик ҳақида етуклик аттестати (бадиий факультетга кирувчилар учун — бадиий билим юртини тамомлаганлик ҳақида диплом), 3х4 сантиметр катталигида иккита ва 6х9 сантиметр катталигида битта фотокарточка, ҳарбий хизматга муносабат ҳақида справка, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма, характеристика-йўлланма ва ҳ. к. Паспорт шахсан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонлари 11 июлдан 25 июлгача ўтказилади.

Бошқа жойлардан келганлар ётоқ билан таъминланади. Стипендия умумий тартибда тўланади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Шелковичная кўчаси, 77-уй, телефон 3-44-36.

ОЛАМ ЯНГИЛИКЛАРИ

А. И. МИКОЯН СУРАБАЯДА

А. И. Микоян бошчилигидаги СССР Олий Совети депутатлари делегацияси Жакартадан Сурабаяга келди. Шаҳар халқи совет делегациясини хурсандлик билан кутиб олди.

А. И. Микоян ва делегация аъзолари бир оз дам олганларидан кейин «Аирланга» университетига боришди. У ерда А. И. Микоян университет студентларига лекция ўқиди. У, Совет давлатининг ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихини, совет халқи коммунистик жамият қураётганлигини гапириб берди. Совет делегациясининг бошлиғи Совет ҳукуматининг тинчлик ва тинч-тотув яшаш учун олиб бораётган курашига батафсил тўхталиб, Совет Иттифоқи ўз мустақиллиги учун курашаётган миллатларни қувватлабгина қолмасдан, шу билан бирга, масалан, Индонезия халқининг Ғарбий Ирианни озод қилиш учун олиб борган курашида бўлгани каби конкрет ёрдам ҳам кўрсатаётганлигини уқтириб ўтди.

Индонезия бош министрининг биринчи ўринбосари Субандрио лекцияда ҳозир бўлганларнинг ҳаммаси номидан А. И. Микоянга мазмунли ва мароқли лекцияси учун ташаккур айтди. Биз, деди у, Совет давлатининг ва совет революциясининг тажрибасини ўрганишимиз, унинг фойдали жиҳатларини олиб, фойдаланишимиз лозим. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи ҳамма соҳаларда катта муваффақиятларга эришди ҳамда Индонезияга ва бошқа ривожланаётган мамлакатларга катта ёрдам кўрсатмоқда. Жаҳонда Совет Иттифоқи мавжуд бўлиб турганлигининг ўзи, деди Субандрио, миллий мустақилликни мустаҳкамлаш учун курашаётган шу мамлакатларнинг халқларига катта мадад бўлиб турибди.

Студентлар ўринларидан туриб, А. И. Микоянни ва делегация аъзоларини гулдурос қарсаклар билан табрикладилар. (ТАСС).

ФИДЕЛЬ КАСТРОНИНГ БАЁНОТИ

ГАВАНА, 27 июнь. (ТАСС). Кеча кечқурун бу ерда Куба бош министри Фидель Кастронинг баёноти матбуот вакилларига топширилди. Бу баёнотда АҚШнинг Кубага қарши агрессив ҳаракатлари қатъий қораланади.

Баёнотда таъкидланадики, яқинда Гуантанамодаги Америка ҳарбий-денгиз базасидан отилган ўқ билан кубалик соқчи ярадор қилинди. Кейинги уч ҳафта давомида кубалик солдатлар Гуантанамодан иккинчи марта ўққа тутилмоқда. Америка базасидан, деб таъкидланади баёнотда, Кубага қарши агрессия учун қурол ёки баҳона сифатида фойдаланилмоқда.

Куба ҳукумати, деб уқтириб ўтади сўнгра Фидель Кастро, Қўшма Штатлар томонидан бизнинг ҳаво чегараларимизнинг систематик суратда бузилишини тинчлик иши учун ниҳоятда жиддий ва хатарли деб ҳисоблайди, бундай ҳаракатлар ҳар дамда янги танглики вужудга келтириши мумкин. Америка Қўшма Штатлари эндиликда агрессиянинг ғазаблантирувчи ва тоқат қилиб бўлмайдиган янги усулидан фойдаланиб, кубалик соқчиларни жиноятқорона суратда ва ҳеч нарсага қарамай ўққа тутмоқда. Кубалик соқчилар тўхтовсиз давом этаётган ҳақоратларга, игвогарлик ва дўқларга қарамай, Кубанинг босиб олинган ва куч билан қўлда сақланиб келаётган миллий территорияси участкаси ёнида сабот-матонат, жасорат ва ватанпарварлик билан соқчилик хизматини адо этмоқдалар.

Куба ҳукумати, деб таъкидланади баёнотда, шу хил сиёсат ва шу хил ҳаракатлар умумий тинчликка жуда катта потенциал хавф-хатар туғдираётир, деб огоҳлантиради.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● Германия Демократик Республикаси Жанубий Африка Республикаси билан савдо-сотиқни бутунлай йиғиштириб қўйди. Германия Демократик Республикасининг барча ташқи савдо ташкилотларига Жанубий Африка Республикаси билан ҳар қандай савдо алоқаларини тўхтатиш тўғрисида кўрсатма берилди, деб айтди Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. Штоф. Германия Демократик Республикаси Африка мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Аддис-Абебада қабул қилган қарорларига бирдамлик юзасидан шу чорани кўрди.

● Лагосда Африка халқлари билан дўстлик совет уюшмаси томонидан Нигерияга юборилган совет адабиётлари кутубхонаси тантанали суратда топширилди. Бу адабиётлар Нигериядаги ўқувчилар ва ўқитувчиларга мўлжалланган биринчи халқ кутубхонаси учун юборилди.

Маориф министри Нвачуку қимматли совға учун совет ташкилотларига миннатдорчилик билдирди.

● Португалия Гвинеясидаги африкалик аҳолининг мустамлакачиларга қарши тобора кучайиб бораётган курашини бостириш мақсадида салазарчилар мамлакатда террорни янада кучайтирмоқдалар. Кейинги вақтнинг ўзида Португалия Гвинеясидан 26 минг киши мустамлакачиларнинг таъқибидан қутулиш учун Сенегалга кўчиб ўтди. Уларнинг кўпчилиги аёллар ва мўйсафидлардир.

● Ғарбий Германия жамоатчилиги Мюнстерэйфелда Шимолий Рейн-Вестфалия ўлкаси собиқ эсэсчиларнинг халқаро учрашувларини ўтказиш режаларини қораламоқда. 4 июлда ўтказиш мўлжалланган бу йиғинда Бельгия, Голландия, Франция ва Германия Федератив Республикасидаги эсэсчи қотиллар қатнашмоқчи.

Ғарбий Германия касаба союзлари бирлашмасининг правлениеси баёнот эълон қилди. Баёнотда, маъмурлар бу йиғинни тақиқлайдилар, деб умид қилинади.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДА

ТЎЛА МАЪҚУЛЛАНДИ

Германия Демократик Республикасининг Давлат кенгаши СССР билан ГДР ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани ратификация қилиш учун ГДР Халқ палатасига топширди.

ГДР Давлат кенгашининг раиси Вальтер Ульбрихт Кенгаш мажлисида Совет Иттифоқига қилган визити тўғрисида ҳисобот берди. У бундай деди: Совет Иттифоқининг раҳбар сиёсий арбоблари билан олиб борилган музокаралар самимий дўстлик ва чексиз ишонч руҳида ўтди ва халқаро сиёсатнинг, Германия проблемасини тинч йўл билан ҳал қилиш, ГДР билан СССР ўртасидаги сиёсий, иқтисодий ва маданий муносабатларга доир барча масалалар юзасидан қарашларнинг батамом бир хил эканлигини кўрсатди.

В. Ульбрихт таъкидлаб ўтдики, СССР билан ГДР ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани республика аҳолиси тўла маъқуллади.

ГДР Давлат кенгаши қарор қабул қилиб, ана шу шартноманинг тузилганлигини табриклади.

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ УЧУН

Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг кенгайтирилган пленуми 24 июнда Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг барча категориядаги ишчилар ва хизматчиларнинг иш ҳақини кўпайтириш, иш ҳақидан олинадиган солиқларнинг баъзи ставкаларини камайтириш, иш ҳақи лимитларини ошириш (болаларга бериладиган давлат нафақалари ана шунга боғлиқ) тўғрисидаги таклифларини қараб чиқди ва тегишли қарорлар қабул қилди.

Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети ва Руминия Халқ Республикаси Министрлар Советининг ана шу масалалар юзасидан қабул қилган қарорида таъкидлаб ўтиладики, Руминия Халқ Республикаси меҳнаткашларининг халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида Руминия Ишчи партияси раҳбарлигида қўлга киритган йирик муваффақиятлари барча категориядаги ишчи ва хизматчиларнинг даромадини ошириш юзасидан бир қанча тадбирлар қабул қилиш учун шарт-шароит яратиб беради.

Меҳнаткашларнинг турмуш даражасини янада ошириш мақсадида Руминия Ишчи партиясининг Марказий Комитети ва Руминия Халқ Республикасининг Министрлар Совети 1964 йил 1 августдан бошлаб иш ҳақини яна кўпайтириш ва бу тадбирни 1965 йилнинг тўртинчи кварталида тамомлаш, иш ҳақидан олинадиган солиқнинг баъзи ставкаларини камайтириш, шунингдек иш ҳақи лимитларини кўпайтириш (болаларга давлат нафақалари ана шу лимитларга асосан берилади) тўғрисида қарор қабул қилди.

Қарорда барча категориядаги ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақини ўрта ҳисобда 10 процент кўпайтириш кўзда тутилади.

ҲАЁТДА НИМА ҚОЛДИРМОҚЧИСАН?

Ахлоқ темасида

Инсон — мўътабар зот. Чунки у орзу қилади, гўзаллик, кўркамлик яратади, мўъжизалар кашф этади. Қудратли дарёларни жиловлаб, асрий чўллар кўксида зумрад боғлар бунёд этаётган, фазони забт этиб, осмон сайёралари қулоғига олтин сирға тақаётган ҳам инсон. Чин инсон ҳамиша гўзаллик яратиш ишқи билан яшайди. Биров яхши ният билан кўчат экади, боғ-роғ яратади, унинг келажак авлод баҳра олиб, боғбонни умрбод олқишлайди. Яна биров ота-онасиз гўдакларнинг бошини силаб, тарбиялайди, камолга етказади. Биров оғир касалликка чалинган беморга ўз қонини бериб, унга ҳаёт бахш этади. Инсон саховатли қалби, меҳнати, яратувчилик қудрати билан гўзал. Давримиз гўзал, кишиларимиз ундан ҳам гўзал. Гўзаллик яратиш ишқи билан меҳнат кучоғида жавлон ураётган ажойиб замондошларимиз билан фахрланамиз. Мўътабар кексаликнинг гаштини суриш билан бирга умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшаётган нуроний она, машҳур ғаллакор Н. Заглада, соҳибкор Ризамат ота ва бошқа юзлаб отахон ва онахонларимиз билан фахрланамиз.

Аммо биз билан яшаб, партия ва ҳукуматимиз яратиб берган барча имкониятлардан фойдалана туриб, шу улуғ ғамхўрликка муносиб иш қилмаётган нонтепкилар ҳам баъзан учраб туради. Ўз қарилик бахтини топтаётган, ҳаётда, турмушда шахсий ибрат кўрсатиш ўрнига ахлоқ доирасидан четга чиқаётган шахслардан жамоатчилик нафратланади.

Тожихон Тошматова — коммунист. 1955 йилдан буён шахсий пенсионер. Аммо бу аёлнинг ножўя қилмишларидан Янгиариқ маҳалласининг аҳолиси ниҳоятда норози. Маҳалла активи инсоний бурчинигина эмас, оналик меҳр-шафқатини ҳам унутиб қўйган бу аёлнинг хатти-ҳаракати ҳақида кенг жамоатчиликнинг фикрини олишни талаб қилдилар. Тожихон Тошматовалар оиласи ўзига тинч, тўқ. Участка, қатор-қатор уйлар, енгил «Москвич» машинаси бор. Бу хонадонда ота-она, ўғил ва келин яшайди, холос. Лекин оилада ҳамиша бетоқатлик, жанжал, тўполон...

Тожихон Тошматова ўғли Ўткирни уйлантириш ҳақида кўп ўйланар, ақлли, одобли ва хушфеъл қиз Раъно Марзоҳидовага совчи бўлиб неча марталаб борарди. Қизнинг ота-онаси эса уни ўқишдан қолдириб, эрга беришни истамас, Раъно ўнинчи синфни тугатган, институтга киришга тайёрланарди. Бироқ Тожихон Тошматова Раънога тинчлик бермади.

— Ўзим ўқитаман, — деб ваъда берди.

Тўй бўлиб ўтди. Раъно янги ҳовлига келгач, тез орада унинг ҳузур-ҳаловати бузилди. Қайнана эса ваъдасини унутди. Ҳатто келинина бичиш-тикиш тўгарагидан ҳам чиқариб олди. Уйда можаролар бошланди...

— Остона ҳатлаб кўчага чиқмайсан. Мендан сўроқсиз бирор иш қилмайсан.

Қайнананинг топшириғи шундай эди. Тожихон Тошматова бирор ёққа кетса ҳам келинига бир дунё юмуш топширар, қайтиб келгач, дарҳол уни исканжага оларди.

Раъно бу вазиятда яшаш оғирлигини сезиб, «Шарқ гули» фабрикасига ишга жойлашди. Жойлашди-ю, яна балога қолди. Тожихон Тошматова энди уни очиқдан-очиқ уйдан ҳайдай бошлади: уйимни бўшат, қаёққа борсанг бориб арз қилавер, менинг ҳеч кимдан қўрқадиган жойим йўқ, кекса коммунистман, пенсионерман.

Бундай беҳаё сўзларни фақат ҳаддан ошган, ўз умрининг қадр-қимматига етмайдиган кишигина айтиши мумкин.

Раъно икки фарзанд: Шуҳратжон (тўрт ёш), ва Сурълатжоннинг (икки ярим ёш) онаси бўлди. Бу хонадондан бир илож қилиб чиқиб кетиш ҳақида ўз эрига маслаҳат солди, бироқ Ўткир бунга кўнмади. У институтни тугаллагач, Ўш областига ишга кетди. Орадан йиллар ўтди. У, хотини ва болаларини ўзи билан бирга олиб кетиш ҳақида ўйламади ҳам. Ўткир бирор марта оиласини кўргани келмади ҳам. Бу орада қайнана Ўшга неча марта бориб келди. У келинидан ўч олиш мақсадида Ўткирни бошқа қизга уйлантириш пайига тушди. Совет қонунига хилоф равишда Раънонинг устига Галя исмли қизни олиб берди. Раъно фабрикада жон куйдириб меҳнат қиляпти. Қайнана эса ўз нури дийдасининг болалари — невараларини бағрига олиб ўстириш ўрнига уларга нафрат билан қарайди. Ниҳолларнинг тарбияси ҳақида қайғуриш ўрнига уларни «шум оёқлар» деб қарғайди.

Нега шундай? Тожихон Тошматова бирор жамоат иши билан бандми? Йўқ. Минг-минглаб пенсионерлар жамоат ҳаётининг ҳамма соҳаларида актив қатнашаётган ёшларга ўз ҳаёт тажрибаларини сингдираётганликлари ҳолда, бу аёл қарийб 10 йилдан буён бекор юрибди. Ҳукуматимиз унинг кексалигини қадрлайди. Аммо у ҳаддидан ошиб, бошқаларни менсимай, ҳақоратлайди. «Мен» деб кўкрагига уриб, кўнгли қумсаганини қилаверади. У келинини ҳеч асоссиз хўрлайди.

— Болагинамнинг боласи, қанд ўрик донаси, — дейишади оналар невараларини суйиб. Тожихон Тошматова-чи? Йўқ. У, асло бундай демайди, аксинча невараларини кўкрагидан итаради. Наҳот у кечгача ер чизиб ўтиришдан зерикмаса. Ахир, болалар билан кексалар кўнгли қувониб, ёшаради-ку! Тожихон Тошматова зўрланиб йиғлашаётган невараларини, келинини ҳимоя қилишга уринган эри — кекса коммунист, пенсионер Бозорбой Тошхоновни ҳам, ўртага тушма, деб ҳақоратлаб, кийимларини кўчага улоқтириб ташлади ва уни уйдан ҳайдаб чиқарди. Бутун йигитлик чоғларини шу оиланинг бахт-саодати учун сарф этган жафокаш отанинг бу аҳволга солиб қўйилишидан бутун маҳалла аҳли нафратланди. Бозорбой ака хотинининг қилмишидан ғазабланди, аммо шунда ҳам унга бирор ёмон сўз айтмади. Оналигини, кексалигини ҳурмат қилди. Бироқ Тожихон Тошматова андишанинг отини қўрқоқ қўйди. Ўттиз беш йиллик умрдошини ҳовлида, тақир ерда тунашга мажбур этди. Бир пиёла иссиқ чой ҳам бермади. Бозорбой ака чойсиз қолмади, албатта. Меҳрибон қўшнилар уни ўз меҳрлари билан қуршаб олдилар.

Бозорбой ака — маҳалланинг мўътабар кишиларидан. У — Ватан ҳимояси учун жангларда мардонавор курашган киши. 65 ёшли инвалидга, турмуш ўртоғига меҳрибонлик кўрсатиш ўрнига уни уйдан ҳайдаб чиқариб, квартирант қўйиб, 20 сўмдан ижара ҳақи олаётган бу аёлда оз бўлса ҳам виждон борми ўзи? Изтироб, алам Бозорбой аканинг соғлиғига таъсир этди, оёқларидаги жароҳатлар қайта қўзғаб юра олмайдиган бўлиб қолди. Суҳбат вақтида отанинг кўзларида алам ёшларини кўриб, чидаб тура олмадик. Тожихон Тошматованинг бу беҳуш қилмишлари маҳалла аҳлини ғазаблантирди. Кўп болали оналар, кекса коммунистлардан иборат эллик киши ўртоқлик судига йиғилишиб, Тожихон Тошматованинг хулқ-атворини муҳокама қилдилар. Бироқ у ўртоқлик судини ҳам менсимади, суд мажлисига келишдан бош тортди.

Ҳаёт лаззатини, бебаҳо умр, тани-сиҳатлик, хотиржамликнинг қадрига етолмаган бу аёлга одамлар ҳам, табиат ҳам маъносиз, ҳунук бўлиб кўринади. Яшашдан мақсад нима? Бировлар дилига озор беришми? Ёки яхши ном қолдиришми? Тожихон Тошматова ўз нотўғри ҳаракати, хулқи, феъл-атвори билан ўз болалари, авлод-аждодлари, қўни-қўшнилари хотирасида яхши ном қолдирармикан?!

Ўткир-чи. Бозорбой ака олти ойлик чақалоқни бағрига босиб кўтариб келганида, ҳар соат, ҳар минут улғайишини интизор бўлиб кутганида, уни елкасига опичиб катта қилганида, ниҳоят тўқимачилик институтига киритиб қўйиб, бўйларига қувониб термулганида шу ҳозирги аҳволини орзу қилганмиди! Бозорбой ака фарзандсиз эди. Асраб олган ўғли Ўткирни ўз жигарўшасидек ардоқлаб вояга етказди. Унинг болаларини ҳам жонфидо қилиб тарбиялаётир. Ўткир эса олий маълумотли, комсомол аъзоси бўла туриб қартайган отасининг жонига оро кириш, оилада тотувлик ўрнатиш, болаларининг тарбияси ҳақида қайғуриш ўрнига онаси чалаётган маъносиз оҳангга жўр бўлаётир.

Биз Тожихон Тошматова ҳақида фақат шу сўзларни айта оламиз:

Эсиз умр, эсиз қарилик!

Эътибор ОХУНОВА.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ У ТАННИНГ МОСКВАГА КЕЛИШИ ТЎҒРИСИДА

СССР ҳукуматининг таклифига биноан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари У Тан 28 июнда Москвага келиб, бу ерда 1964 йил 31 июлгача бўлади.

ЧОМБЕ — БОШ МИНИСТР ЛАВОЗИМИГА

БРЮССЕЛЬ, 27 июнь. (ТАСС). Бельгиянинг бугунги газеталарида таъкидланишича, 10 га яқин партиялар ва сиёсий группаларни (шу жумладан Конго президенти Касавубу бошчилигидаги Абако партияси, Африка бирдамлиги партияси ва бошқа партияларни) ўз ичига олган Африка демократик комитети Моиз Чомбени Конго Республикаси (Леопольдвиль) бош министри лавозимига кўтармоқчи.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р.05736. ИНДЕКС — 64543. № Б — 150.